

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA OKRES
1 STYCZNIA – 31 GRUDNIA 2016**

Sporządzone według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej
w walucie polskiej (PLN)

Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A.		
(pełna nazwa emitenta)		
KOGENERACJA S.A.	Energetyka	
(skrótowa nazwa emitenta)	(sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie)	
50-220	Wrocław	
(kod pocztowy)	(miejscowość)	
Łowiecka	24	
(ulica)	(numer)	
(71)-32-38-111	(71)-32-93-521	kogeneracja@kogeneracja.com.pl
(telefon)	(fax)	(e-mail)
896-000-00-32	931020068	www.kogeneracja.com.pl
(NIP)	(REGON)	(www)

Spis treści

A. WYBRANE DANE FINANSOWE	4
I. WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	4
II. KURSY WYMIANY EUR/PLN ZASTOSOWANE DO PRZELICZENIA WYBRANYCH DANYCH FINANSOWYCH	5
B. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	6
I. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
II. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	7
III. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH	9
IV. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	11
C. INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	12
I. INFORMACJE OGÓLNE	12
1. Podstawowe dane o Grupie	12
2. Kontrola nad Grupą	12
3. Jednostki zależne	13
4. Spółki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym	13
5. Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej w 2016 roku	13
II. OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	13
1. Oświadczenie zgodności	13
2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	14
3. Zasady konsolidacji	15
4. Waluty obce	15
5. Rzeczowe aktywa trwałe	15
6. Wartości niematerialne	17
7. Grunty w użytkowaniu wieczystym	18
8. Instrumenty finansowe	18
9. Nieruchomości inwestycyjne	21
10. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	21
11. Zapasy	21
12. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów	22
13. Kapitał własny	23
14. Świadczenia pracownicze	23
15. Płatności w akcjach własnych	24
16. Rezerwy	24
17. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	25
18. Dotacje	25
19. Przychody	25
20. Koszty	26
21. Podatek dochodowy	27
22. Raportowanie segmentów działalności	28
23. Działalność zaniechana oraz aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	28
24. Połączenia jednostek wchodzących w skład Grupy	28
25. Rozliczanie połączenia jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą	29
26. Ujęcie i wycena świadectw pochodzenia energii	29
27. Prawa do emisji CO ₂	29
28. Zysk na jedną akcję	29
III. NOTY OBJAŚNIAJĄCE	30
1. Segmenty operacyjne	30
2. Aktywa przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	30
3. Przychody ze sprzedaży	31
4. Rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych w spółce zależnej EC Zielona Góra S.A.	32
5. Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	33
6. Koszty według rodzaju	33
7. Pozostałe przychody operacyjne	34
8. Pozostałe koszty operacyjne	34
9. Koszty świadczeń pracowniczych	35

10. Koszty finansowe netto.....	35
11. Podatek dochodowy	36
12. Należność i zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	36
13. Rzeczowe aktywa trwałe.....	37
14. Wartości niematerialne	39
15. Grunty w użytkowaniu wieczystym	41
16. Nieruchomości inwestycyjne	42
17. Inwestycje w jednostkach powiązanych	42
18. Test na utratę wartości aktywów	43
19. Pozostałe inwestycje.....	43
20. Podatek odroczony.....	44
21. Zapasy	45
22. Należności długoterminowe oraz należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	46
23. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	47
24. Odpisy aktualizujące wartość aktywów.....	47
25. Kapitał własny.....	48
26. Zysk przypadający na jedną akcję.....	50
27. Zobowiązania z tyt. kredytów, pożyczek, instrumentów dłużnych oraz inne oprocentowane zobowiązania finansowe	51
28. Świadczenia pracownicze.....	54
29. Przychody przyszłych okresów	56
30. Rezerwy	59
31. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	60
32. Pozostałe zobowiązania długoterminowe	61
33. Informacja dodatkowa do sprawozdania z przepływów pieniężnych	61
34. Instrumenty finansowe	63
35. Zarządzanie ryzykiem finansowym oraz wybranymi ryzykami operacyjnymi	66
36. Leasing operacyjny	74
37. Leasing finansowy.....	75
38. Roszczenia i zobowiązania warunkowe.....	76
39. Przyszłe zobowiązania z tytułu zawartych umów inwestycyjnych	77
40. Transakcje z podmiotami powiązаныmi	78
41. Szacunki księgowe i założenia.....	80
42. Zdarzenia po końcu okresu sprawozdawczego.....	81

A. Wybrane dane finansowe

I. Wybrane skonsolidowane dane finansowe

Wybrane dane ze skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów	w tys. PLN		w tys. EURO	
	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
1. Przychody ze sprzedaży	1 027 157	972 881	234 741	232 480
2. Przychody z tytułu rekompensat KDT	18 835	18 119	4 304	4 330
3. Zysk na działalności operacyjnej	204 871	169 032	46 820	40 392
4. Zysk przed opodatkowaniem	195 219	158 402	44 614	37 852
5. Zysk netto	158 212	126 737	36 157	30 285
6. Zysk netto przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej	156 775	125 395	35 829	29 964
7. Zysk netto przypisany akcjonariuszom niekontrolującym	1 437	1 342	328	321
8. Zysk netto przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej na 1 akcję (w zł/EUR)	10,52	8,42	2,40	2,01
9. Inne całkowite dochody netto	(73)	(5)	(17)	(1)
10. Całkowite dochody ogółem	158 139	126 732	36 140	30 284
Wybrane dane ze skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych				
11. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	429 495	340 229	98 155	81 301
12. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(162 727)	(287 176)	(37 189)	(68 624)
13. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(181 963)	35 956	(41 585)	8 592
Wybrane dane ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej				
	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
14. Aktywa trwałe	1 785 228	1 758 163	403 533	412 569
15. Aktywa obrotowe	501 338	498 346	113 322	116 941
16. Aktywa razem	2 286 566	2 256 509	516 855	529 510
17. Zobowiązania długoterminowe	538 609	546 721	121 747	128 293
18. Zobowiązania krótkoterminowe	314 410	339 937	71 069	79 769
19. Kapitał własny akcjonariuszy Jednostki Dominującej	1 430 482	1 366 905	323 346	320 757
20. Kapitał własny akcjonariuszy niekontrolujących	3 065	2 946	693	691
21. Kapitał własny razem	1 433 547	1 369 851	324 039	321 448
22. Liczba akcji (w tys. szt.)	14 900	14 900	14 900	14 900
23. Wartość księgową i rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR)	96,21	91,94	21,75	21,57

II. Kursy wymiany EUR/PLN zastosowane do przeliczenia wybranych danych finansowych

• pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej - według średniego kursu ogłoszonego przez NBP na dzień 31 grudnia 2016 roku	4,4240
• pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych - według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca okresu obrotowego od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku	4,3757
• pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej - według średniego kursu ogłoszonego przez NBP na dzień 31 grudnia 2015 roku	4,2615
• pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych - według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca okresu obrotowego od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku	4,1848

B. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

I. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

w tysiącach złotych

		Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
		okres bieżący	okres porównawczy
I.	Przychody ze sprzedaży	3 1 027 157	972 881
II.	Przychody z tytułu rekompensat KDT	4 18 835	18 119
III.	Koszt własny sprzedaży	5,6 (837 815)	(813 549)
IV.	Zysk brutto ze sprzedaży	208 177	177 451
V.	Pozostałe przychody operacyjne	7 13 654	17 880
VI.	Koszty sprzedaży	6 (2 903)	(3 002)
VII.	Koszty ogólnego zarządu	6 (6 500)	(6 189)
VIII.	Pozostałe koszty operacyjne	8 (7 557)	(17 108)
IX.	Zysk na działalności operacyjnej	204 871	169 032
X.	Przychody finansowe	3 109	2 218
XI.	Koszty finansowe	(12 761)	(12 848)
XII.	Koszty finansowe netto	(9 652)	(10 630)
XIII.	Zysk przed opodatkowaniem	195 219	158 402
XIV.	Podatek dochodowy	11 (37 007)	(31 665)
XV.	Zysk netto	158 212	126 737
XVI.	Inne całkowite dochody netto	(73)	(5)
	Pozycje niepodlegające reklasyfikacji na zyski lub straty:		
	Zyski/(straty) aktuarialne z tytułu programu określonych świadczeń	(90)	(6)
	Podatek dochodowy odnoszący się do elementów innych całkowitych dochodów	17	1
XVII.	Całkowite dochody ogółem	158 139	126 732
	Zysk netto przypadający na:		
1.	Właścicieli Jednostki Dominującej	26 156 775	125 395
2.	Udziały niekontrolujące	1 437	1 342
	Całkowite dochody przypadające na:		
1.	Właścicieli Jednostki Dominującej	156 702	125 390
2.	Udziały niekontrolujące	1 437	1 342
	Zysk podstawowy i zysk rozwodniony akcjonariuszy Jednostki Dominującej na 1 akcję (w złotych)	10,52	8,42

Informacje objaśniające stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

II. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>Nota</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2016 r. okres bieżący</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2015 r. okres porównawczy</i>
AKTYWA			
I. Aktywa trwałe			
1. Rzeczowe aktywa trwałe	13	1 677 238	1 661 996
2. Wartości niematerialne, w tym:	14	42 161	44 056
- wartość firmy jednostek podporządkowanych		41 559	41 559
3. Grunty w użytkowaniu wieczystym	15	13 122	13 310
4. Nieruchomości inwestycyjne	16	16 776	17 554
5. Należności długoterminowe	22	8 406	9 441
6. Pozostałe inwestycje długoterminowe	19	4	4
7. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20	27 521	11 802
Aktywa trwałe razem		1 785 228	1 758 163
II. Aktywa obrotowe			
1. Zapasy	21	100 060	128 127
2. Uprawnienia do emisji CO ₂ nabyte w celu umorzenia		-	11 944
3. Inwestycje krótkoterminowe	19	12	12
4. Należności z tytułu podatku dochodowego	12	1 415	1 297
5. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	22	182 504	221 502
6. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23	214 797	129 992
7. Aktywa przeznaczone do sprzedaży	2	2 550	5 472
Aktywa obrotowe razem		501 338	498 346
Aktywa razem		2 286 566	2 256 509

Informacje objaśniające stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (ciąg dalszy)

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>Nota</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2016 r. okres bieżący</i>	<i>Na dzień 31 grudnia 2015 r. okres porównawczy</i>
PASYWA			
I. Kapitał własny	25		
1. Kapitał zakładowy		252 503	252 503
2. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		251 258	251 258
3. Pozostałe kapitały rezerwowe		548 700	500 090
4. Zyski zatrzymane		378 021	363 054
Kapitał własny akcjonariuszy Jednostki Dominującej		1 430 482	1 366 905
Udziały niekontrolujące		3 065	2 946
Kapitał własny razem		1 433 547	1 369 851
II. Zobowiązania			
Zobowiązania długoterminowe			
1. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	27	49 978	74 570
2. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	28	7 879	11 224
3. Przychody przysługujące	29	163 276	104 196
4. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20	74 952	60 660
5. Pozostałe zobowiązania długoterminowe	32	230 493	278 032
6. Rezerwy długoterminowe	30	12 031	18 039
Zobowiązania długoterminowe razem		538 609	546 721
Zobowiązania krótkoterminowe			
1. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	27	24 842	92 649
2. Inne krótkoterminowe zobowiązania finansowe	27	117	159
3. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	12	24 027	5 300
4. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	31	195 928	182 562
5. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	28	19 830	36 064
6. Rezerwy krótkoterminowe	30	49 666	23 203
Zobowiązania krótkoterminowe razem		314 410	339 937
Zobowiązania razem		853 019	886 658
Pasywa razem		2 286 566	2 256 509

Informacje objaśniające stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

III. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>Nota</i>	<i>Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.</i>	<i>Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.</i>
		<i>okres bieżący</i>	<i>okres porównawczy</i>
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Zysk netto za okres		158 212	126 737
II. Korekty			
1. Amortyzacja	6	146 452	135 018
2. Utworzone odpisy aktualizujące		2 922	2 672
3. Zysk z tytułu działalności inwestycyjnej		170	289
4. (Zysk)/strata ze sprzedaży środków trwałych		1 138	(3 701)
5. Odsetki i dywidendy		2 094	376
6. Podatek dochodowy		37 007	31 665
7. Inne korekty	33d	11 900	(2 143)
III. Przepływy z działalności operacyjnej przed zmianą kapitału pracującego		359 895	290 913
1. Zmiana stanu należności	33a	39 369	5 699
2. Zmiana stanu zapasów		28 067	40 809
3. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych oraz pozostałych, z wyłączeniem kredytów i pożyczek	33b	41 567	58 185
4. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		(19 579)	(25 583)
IV. Środki pieniężne netto wygenerowane na działalności operacyjnej		449 319	370 023
1. Podatek dochodowy zapłacony		(19 824)	(29 794)
V. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		429 495	340 229

Informacje objaśniające stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (ciąg dalszy)

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>Nota</i>	<i>Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r. okres bieżący</i>	<i>Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r. okres porównawczy</i>
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy inwestycyjne		1 035	2 435
1. Sprzedaż wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		1 035	2 435
II. Wydatki inwestycyjne		(163 762)	(289 611)
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	33c	(163 762)	(289 611)
III. Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(162 727)	(287 176)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
I. Wpływy finansowe		6 750	81 661
1. Zaciągnięcie kredytów i pożyczek		-	48 094
2. Dotacje otrzymane		6 750	33 567
II. Wydatki finansowe		(188 713)	(45 705)
1. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		(94 443)	(1 613)
2. Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek		(91 573)	(43 507)
3. Odsetki zapłacone		(2 573)	(510)
4. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(124)	(75)
III. Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(181 963)	35 956
D. Przepływy pieniężne netto, razem		84 805	89 009
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:		84 805	89 009
F. Środki pieniężne na początek okresu		129 992	40 983
G. Środki pieniężne na koniec okresu		214 797	129 992

Informacje objaśniające stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

IV. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

<i>w tysiącach złotych</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny akcjonariuszy Jednostki Dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny RAZEM
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2016 r.	252 503	251 258	500 090	363 054	1 366 905	2 946	1 369 851
Zysk netto	-	-	-	156 775	156 775	1 437	158 212
Inne całkowite dochody	-	-	-	(73)	(73)	-	(73)
Całkowite dochody	-	-	-	156 702	156 702	1 437	158 139
Transakcje z właścicielami:							
Dywidenda wypłacona lub należna akcjonariuszom	-	-	-	(93 125)	(93 125)	(1 318)	(94 443)
Przeznaczenie zysków na zasilenie kapitałów własnych	-	-	48 610	(48 610)	-	-	-
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2016 r.	252 503	251 258	548 700	378 021	1 430 482	3 065	1 433 547

<i>w tysiącach złotych</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny akcjonariuszy Jednostki Dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny RAZEM
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2015 r.	252 503	251 258	331 600	406 154	1 241 515	3 217	1 244 732
Zysk netto	-	-	-	125 395	125 395	1 342	126 737
Inne całkowite dochody	-	-	-	(5)	(5)	-	(5)
Całkowite dochody	-	-	-	125 390	125 390	1 342	126 732
Transakcje z właścicielami:							
Dywidenda wypłacona lub należna akcjonariuszom	-	-	-	-	-	(1 613)	(1 613)
Przeznaczenie zysków na zasilenie kapitałów własnych	-	-	168 490	(168 490)	-	-	-
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2015 r.	252 503	251 258	500 090	363 054	1 366 905	2 946	1 369 851

Informacje objaśniające stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

C. Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

I. Informacje ogólne

1. Podstawowe dane o Grupie

Jednostką Dominującą Grupy Kapitałowej KOGENERACJA S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”) jest Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A. (KOGENERACJA S.A., „Spółka Dominująca”, „Jednostka Dominująca”, „Spółka”) - spółka akcyjna zarejestrowana w Polsce. Siedziba Spółki Dominującej mieści się we Wrocławiu przy ul. Łowieckiej 24, a działalność Spółki prowadzona jest w zakładach produkcyjnych we Wrocławiu i w Siechnicach (koło Wrocławia).

Spółka Dominująca została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dnia 19 lutego 2001 r. pod nr KRS0000001010.

Spółka Dominująca uzyskała następujące numery identyfikacji podatkowej i statystycznej:

NIP: 896-000-00-32
REGON: 931020068

Przedmiotem działalności Spółki Dominującej oraz jej jednostki zależnej, konsolidowanej jest:

- produkcja energii elektrycznej i ciepła,
- handel energią elektryczną, ciepłem, produktami i usługami energetycznymi, dystrybucja ciepła.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres kończący się 31 grudnia 2016 r. obejmuje sprawozdania finansowe Spółki Dominującej oraz jej jednostki zależnej (zwanych łącznie „Grupą”).

W okresie sprawozdawczym Grupa Kapitałowa KOGENERACJA S.A. należała do Grupy EDF z siedzibą we Francji.

2. Kontrola nad Grupą

Poniżej przedstawiono wykaz akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu KOGENERACJI S.A.

	Udział %	
	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
EDF Polska S.A.	17,74	17,74
EDF International S.A.S.	16,67	16,67
EDF Investment III B.V.	15,59	15,59
Aviva OFE BZ WBK	9,99	9,99
Nationale-Nederlanden OFE	8,72	8,72
OFE PZU "Złota Jesień"	6,30	6,31

Stan posiadania OFE PZU „Złota Jesień” został zaktualizowany według danych po walnym zgromadzeniu Spółki w dniu 31 maja 2016 r. (*Raport Bieżący 15/2016*).

3. Jednostki zależne

Udział Spółki Dominującej w jednostce zależnej podlegającej konsolidacji przedstawia się następująco (powiązania bezpośrednie):

	Udział %	
	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
EC Zielona Góra S.A.	98,40	98,40

4. Spółki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

KOGENERACJA S.A. – Jednostka Dominująca Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2016 r. objęła skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym jedną jednostkę zależną EC Zielona Góra S.A. (konsolidacja pełna).

5. Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej w 2016 roku

W 2016 roku nie miały miejsca żadne zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej.

II. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

1. Oświadczenie zgodności

Grupa Kapitałowa stosuje Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (zwane dalej MSSF UE), a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami, zapisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047) oraz wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze.

MSSF UE zawierają wszystkie Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz związane z nimi Interpretacje poza wymienionymi poniżej Standardami oraz Interpretacjami, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską oraz Standardami i Interpretacjami, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły jeszcze w życie.

Zamieszczone poniżej nowe Standardy, zmiany do Standardów i Interpretacje nie są jeszcze obowiązujące dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2016 r., i nie zostały zastosowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Grupa ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których są obowiązujące po raz pierwszy.

Standardy i interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską:

MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*,
MSSF 9 *Instrumenty Finansowe (2014)*.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez Unię Europejską:

MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe*,
Zmiany do MSSF 10 *Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe* oraz do MSR 28 *Jednostki Stowarzyszone* (sprzedaż lub przekazanie aktywów pomiędzy inwestorem a spółką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem),
MSSF 16 *Leasing*,

Zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy* (ujmowanie aktywów z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat),
MSR 7 *Sprawozdanie z przepływów pieniężnych* (ujawnienia dotyczące oceny zmian wartości zobowiązań powstałych w ramach działalności finansowej),
Zmiany do MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*,
Zmiany do MSSF 2 *(Płatności na bazie akcji)*,
Zmiany do MSSF 4 *(umowy ubezpieczeniowe)*,
Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2014-2016,
KIMSF 22 *Transakcje w Obcej Walucie oraz Zaliczki*,
Zmiany do MSR 40 *Nieruchomości Inwestycyjne*.

Grupa zamierza przyjąć opublikowane, lecz nieobowiązujące do dnia publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zmiany MSSF zgodnie z datą ich wejścia w życie. Na koniec okresu sprawozdawczego spółki Grupy nie zakończyły jeszcze procesu szacowania wpływu nowych Standardów i Interpretacji, które wejdą w życie po zakończeniu okresu sprawozdawczego, na sprawozdanie finansowe za okres, w którym będą one zastosowane po raz pierwszy.

Sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Spółki Dominującej w dniu 6 marca 2017 r.

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały podane w złotych polskich (waluta funkcjonalna Jednostki Dominującej i waluta prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego), po zaokrągleniu do pełnych tysięcy.

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przestrzegano tych samych zasad (polityki rachunkowości) i metod obliczeniowych, co w poprzednim rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i pasywów wycenianych według wartości godziwej: instrumentów pochodnych, instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Osądy dokonywane przez Zarząd przy zastosowaniu MSSF UE, które mają istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, a także szacunki, obciążone znaczącym ryzykiem zmian w przyszłych latach zostały przedstawione w nocie 41.

Zasady rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Zasady rachunkowości były stosowane przez wszystkie jednostki należące do Grupy bezpośrednio w ich księgach rachunkowych lub poprzez dokonanie odpowiednich przekształceń w danych sporządzonych zgodnie z Ustawą o Rachunkowości zawartych w dokumentacji konsolidacyjnej.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez istotne spółki Grupy.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej KOGENERACJA S.A. obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku.

3. Zasady konsolidacji

a. Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Spółkę Dominującą. Kontrola ma miejsce wtedy, gdy Jednostka Dominująca z tytułu swojego zaangażowania podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad jednostką zależną. Przy ocenie stopnia kontroli bierze się pod uwagę wpływ istniejących i potencjalnych praw głosu, które na dzień bilansowy mogą zostać zrealizowane lub mogą podlegać konwersji.

Sprawozdania finansowe spółek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania nad nimi kontroli aż do momentu jej wygaśnięcia.

Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały ujednolicone z zasadami przyjętymi przez Grupę. Straty dotyczące udziałów niekontrolujących w jednostce zależnej są przypisywane do udziałów niekontrolujących nawet jeśli skutkuje to powstaniem ujemnego salda udziałów niekontrolujących.

b. Korekty konsolidacyjne

Salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy, transakcje zawierane w obrębie Grupy oraz wszelkie wynikające stąd niezrealizowane zyski lub straty, a także przychody oraz koszty Grupy są eliminowane w trakcie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

4. Waluty obce

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w złotych przy zastosowaniu kursu kupna lub kursu sprzedaży walut z dnia zawarcia transakcji stosowanym przez bank, z którego usług jednostka korzysta. Pozycje pieniężne aktywów i pasywów wyrażone w walucie obcej są przeliczane na koniec okresu sprawozdawczego według średniego kursu NBP dla danej waluty obowiązującego na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz wyceny bilansowej aktywów i pasywów pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu dokonania transakcji. Niepieniężne pozycje bilansowe wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej.

5. Rzeczowe aktywa trwałe

a. Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości (zob. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości pkt 12). Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku (tj. kwotę należną sprzedającemu, pomniejszoną o podlegające odliczeniu podatki: od towarów i usług oraz akcyzowy), obciążenia o charakterze publicznoprawnym (w przypadku importu) oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów.

Koszt wytworzenia składnika środków trwałych oraz środków trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych przez jednostkę w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do końca okresu sprawozdawczego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania), w tym również niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy. Koszt

wytworzenia obejmuje również w przypadkach, gdy jest to wymagane, wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego.

Koszt wytworzenia obejmuje również:

- koszty finansowania zewnętrznego, które można przypisać bezpośrednio nabyciu, budowie, konstrukcji kwalifikowanego składnika rzeczowych aktywów trwałych,
- koszty sprawdzenia, czy składnik aktywów działa poprawnie, pomniejszone o przychody ze sprzedaży wyrobów wytworzonych w trakcie dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków (na przykład próbna produkcja wytworzona w trakcie testowania).

Pozycje rzeczowych aktywów trwałych, które zostały przeszacowane przez Grupę zgodnie z wymogami MSR 29 *Rachunkowość w warunkach hiperinflacji*, są wyceniane w oparciu o skorygowany koszt zakupu, który stanowi wartość godziwą na dzień dokonania przeszacowania skorygowaną odpowiednimi wskaźnikami hiperinflacyjnymi. W Elektrociepłowni Zielona Góra S.A. środki trwałe zostały wycenione wg wartości godziwej na dzień objęcia kontroli. Składniki rzeczowych aktywów trwałych wytwarzane w celu przyszłego wykorzystania jako nieruchomości inwestycyjne zaliczane są do rzeczowych aktywów trwałych i wykazywane w oparciu o ich koszt wytworzenia do momentu ukończenia budowy, kiedy to zostają przeklasyfikowane do nieruchomości inwestycyjnych.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

b. Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingowe, w ramach których Grupa ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Nieruchomość zajmowana przez właściciela nabyta w drodze leasingu finansowego jest wykazywana początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa, a następnie pomniejszana o odpisy amortyzacyjne (zob. poniżej) oraz odpisy z tytułu utraty wartości (zob. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości pkt 12).

c. Przeklasyfikowanie do nieruchomości inwestycyjnych

W przypadku zaprzestania wykorzystania nieruchomości na własne potrzeby i przeznaczenia jej na cele inwestycyjne, nieruchomość zostaje przeklasyfikowana do nieruchomości inwestycyjnych.

d. Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe nakłady są ujmowane na bieżąco w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako koszty.

e. Amortyzacja

Składniki rzeczowych aktywów trwałych, względnie ich istotne i odrębne części składowe, amortyzowane są metodą liniową przez okres użytkowania przy uwzględnieniu przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości środka trwałego (wartości rezydualnej). Grunty nie są amortyzowane. Grupa zakłada poniższe stawki dla poszczególnych kategorii środków trwałych:

Grupa 1	Budynki	2,5 %
Grupa 2	Budowle	2,5 % - 4,5 %
	z wyjątkiem:	
	211 - przewody sieci technologicznych wewnątrzzakładowych	10,0 %
Grupa 3	Kotły i maszyny energetyczne	7,0 % - 14,0 %
Grupa 4	Maszyny i urządzenia	10,0 % - 18,0 %
	z wyjątkiem:	
	491 – zespoły komputerowe	30,0 %
Grupa 5	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalne branżowe	7,0 % - 18,0 %
	z wyjątkiem:	
	580 – Ładowarki	20,0 %
Grupa 6	Urządzenia techniczne	4,5 % - 20,0 %
Grupa 7	Środki transportowe	7,0 % - 20,0 %
Grupa 8	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	14,0 % - 20,0 %
	z wyjątkiem:	
	aparatura elektroniczna	25,0 %

Poprawność stosowanych stawek użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych środków trwałych (o ile nie jest nieznaczna) jest przez Grupę corocznie weryfikowana.

6. Wartości niematerialne

a. Wartość firmy

Połączenia jednostek, z wyłączeniem jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą, rozliczane są metodą nabycia. W odniesieniu do przejęć od 1 stycznia 2004 r., wartość firmy wylicza się jako nadwyżkę kosztów poniesionych w wyniku połączenia jednostek nad udziałem nabywcy w wartościach godziwych możliwych do zidentyfikowania aktywów netto.

Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość firmy jest alokowana do ośrodków generujących środki pieniężne i nie jest amortyzowana, ale podlega testom na utratę wartości (zob. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości pkt 12).

W przypadku połączeń, dla których ustalono nadwyżkę możliwych do zidentyfikowania aktywów netto nad ceną nabycia, kwota ta jest bezpośrednio odnoszona do sprawozdania z całkowitych dochodów.

b. Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabyte przez Grupę wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne (zob. poniżej) oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (zob. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości pkt 12). Wydatki poniesione na wewnętrznie wytworzoną wartość firmy lub znaki towarowe ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w momencie ich poniesienia.

c. Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w momencie poniesienia.

d. Amortyzacja

Wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową biorąc pod uwagę okres ich użytkowania chyba, że nie jest on określony. Wartość firmy i wartości niematerialne z nieokreślonym okresem użytkowania podlegają testom pod względem utraty wartości na koniec roku obrotowego. Inne wartości niematerialne są amortyzowane od dnia, w którym są dostępne do użytkowania. Szacunkowy okres użytkowania dla programów komputerowych wynosi 2-8 lat, dla patentów i znaków towarowych 10-20 lat

7. Grunty w użytkowaniu wieczystym

Grunty w użytkowaniu wieczystym są ujmowane jako leasing operacyjny.

Opłata początkowa związana z gruntem w użytkowaniu wieczystym ujmowane jest rozliczana w okresie trwania leasingu.

8. Instrumenty finansowe

a. Instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne

Pożyczki, należności i depozyty ujmowane są w dacie powstania. Wszystkie pozostałe aktywa finansowe (w tym aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy), z wyłączeniem przeznaczonych „na własne potrzeby” zgodnie z MSR 32 par. 8, są ujmowane w dniu dokonania transakcji, który jest dniem, gdy Grupa staje się stroną wzajemnego zobowiązania dotyczącego danego instrumentu finansowego. Grupa zaprzestaje ujmować składnik aktywów finansowych w momencie wygaśnięcia praw wynikających z umowy do otrzymywania przepływów pieniężnych z tego składnika aktywów lub od momentu, kiedy prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych z aktywa finansowego są przekazywane w transakcji przenoszącej zasadniczo wszystkie znaczące ryzyka i korzyści wynikające z ich własności. Każdy udział w przekazywanym składniku aktywów finansowych, który jest utworzony lub pozostaje w posiadaniu Grupy jest traktowany jako składnik aktywów lub zobowiązanie. Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie, jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć. Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe, inne niż pochodne instrumenty finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe są klasyfikowane jako inwestycja wyceniana w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli są przeznaczone do obrotu lub zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu. Aktywa finansowe są zaliczane do wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli Grupa aktywnie zarządza takimi inwestycjami i podejmuje decyzje odnośnie kupna i sprzedaży na podstawie ich wartości godziwej. Koszty transakcyjne związane z inwestycją są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się według wartości godziwej, które zmiany ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu. Wszelkie zyski i straty dotyczące tych inwestycji ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują kapitałowe papiery wartościowe, które w innym przypadku byłyby klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Jeśli Grupa ma zamiar i możliwość utrzymywania dłużnych papierów wartościowych do terminu wymagalności, Grupa zalicza je do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są początkowo ujmowane w wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Wycena aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Zbycie lub przeklasyfikowanie większej niż nieznaczącej kwoty aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, w terminie innym niż blisko upływu terminu wymagalności, powoduje, iż Grupa przekwalifikowuje wszystkie inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności do inwestycji dostępnych do sprzedaży oraz powoduje, iż do końca roku obrotowego oraz przez dwa kolejne lata obrotowe Grupa nie może ujmować nabywanych inwestycji jako aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności. Do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności zalicza się m. in. obligacje.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku. Takie aktywa są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Wycena pożyczek i należności w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Do pożyczek i należności zalicza się środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz należności z tytułu dostaw i usług, w tym należności powstałe w wyniku świadczenia usług koncesjonowanych.

Środki pieniężne

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych dodatkowo o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących, stanowiących integralną część systemu zarządzania środkami pieniężnymi Grupy.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmują inne niż pochodne instrumenty finansowe wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niesklasyfikowane do żadnej z powyższych kategorii. Po początkowym ujęciu aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane w wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej inne niż odpisy z tytułu utraty wartości oraz różnice kursowe dotyczące instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako kapitał z wyceny do wartości godziwej. Na dzień wyłączenia inwestycji z ksiąg rachunkowych, skumulowaną wartość zysków lub strat ujętych w kapitale własnym przenosi się do zysku lub straty bieżącego okresu. Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zalicza się kapitałowe i dłużne papiery wartościowe. Polityka w zakresie utraty wartości aktywów finansowych została opisana w punkcie 12.

b. Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Wyemitowane instrumenty dłużne oraz zobowiązania podporządkowane są ujmowane przez Grupę na dzień ich powstania. Wszystkie pozostałe zobowiązania finansowe, w tym zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, są ujmowane na dzień zawarcia transakcji, który jest dniem, w którym Grupa staje się stroną umowy zobowiązującej do wydania instrumentu finansowego. Grupa wyłącza z ksiąg zobowiązania finansowe, kiedy zobowiązanie zostanie spłacone, umorzone lub ulegnie przedawnieniu. Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć. Grupa klasyfikuje zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi do kategorii innych zobowiązań finansowych. Tego typu zobowiązania finansowe początkowo ujmowane są w wartości godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Do innych zobowiązań finansowych zalicza się kredyty, pożyczki i inne instrumenty dłużne, kredyty w rachunku bieżącym, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania. Kredyty w rachunku bieżącym, które muszą zostać spłacone na żądanie banku i stanowią element zarządzania środkami pieniężnymi Grupy, są zaliczane do środków pieniężnych i ich ekwiwalentów dla celów sporządzenia sprawozdania z przepływów pieniężnych.

W momencie początkowego ujęcia kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

c. Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa Kapitałowa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami cen praw do emisji CO₂ oraz kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty na zakup uprawnień do emisji CO₂ typu forward, kontrakty na zamianę praw do emisji CO₂ EUA na CER (SWAP) oraz kontrakty walutowe typu forward. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, lub jako zobowiązania, gdy ich wartość jest ujemna.

Wartość godziwa kontraktów na zakup praw do emisji CO₂ typu forward oraz kontraktów na zamianę praw do emisji CO₂ EUA na CER (SWAP) jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana na podstawie notowań rynkowych, jeśli są dostępne. Jeżeli notowania nie są dostępne, to wartość godziwa jest szacowana poprzez dyskontowanie różnicy pomiędzy kursem terminowym wynikającym z kontraktu, a kursem terminowym na dzień wyceny.

Instrumenty pochodne typu forward na zakup praw do emisji CO₂ na własne potrzeby nie są wyceniane.

d. Akcje zwykłe

Akcje zwykłe ujmuje się w kapitale własnym. Koszty bezpośrednio związane z emisją akcji zwykłych, skorygowane o wpływ podatków, pomniejszają wartość kapitału.

e. Złożone instrumenty finansowe

Do złożonych instrumentów finansowych, niebędących instrumentami pochodnymi wyemitowanymi przez Grupę, zalicza się obligacje z prawem zamiany na akcje po stronie posiadacza, dla których ilość akcji wyemitowanych nie zmienia się wraz ze zmianą ich wartości godziwej. Zobowiązania wynikające ze złożonego instrumentu finansowego wycenia się według wartości godziwej podobnego instrumentu, który nie zawiera prawa zamiany na akcje. Składnik kapitałowy obligacji z prawem zamiany na akcje jest ujmowany początkowo jako różnica pomiędzy wartością godziwą całego instrumentu złożonego, a wartością godziwą składnika zobowiązaniowego. Koszty transakcji dotyczące emisji złożonych instrumentów finansowych są alokowane do składnika zobowiązaniowego i składnika kapitałowego proporcjonalnie do ich początkowej wartości. Po początkowym ujęciu, składnik zobowiązaniowy złożonego instrumentu finansowego jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Wycena składnika kapitałowego złożonego instrumentu finansowego nie jest zmieniana po początkowym ujęciu. Odsetki oraz zyski i straty związane ze zobowiązaniem finansowym ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. W momencie konwersji zobowiązanie finansowe przenosi się do kapitału własnego; konwersja nie skutkuje ujęciem zysku lub straty.

9. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są utrzymywane w celu uzyskiwania przychodów z tytułu najmu, z tytułu wzrostu ich wartości lub z obu przyczyn. Nieruchomości inwestycyjne ujmowane są początkowo w cenie nabycia z uwzględnieniem kosztów przeprowadzenia transakcji. Do wyceny po początkowym ujęciu Grupa stosuje model kosztu.

Nieruchomości inwestycyjne są amortyzowane metodą liniową przez okres użytkowania. Średni okres użytkowania nieruchomości inwestycyjnych wynosi ok. 40 lat. Weryfikację okresów użytkowania wykonuje się w cyklu rocznym. Nieruchomość jest przenoszona do rzeczowych aktywów trwałych wówczas, gdy zmienia się sposób jej wykorzystania i z nieruchomości inwestycyjnej staje się nieruchomością zajmowaną przez właściciela.

10. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Należności wycenia się nie rzadziej niż na koniec okresu sprawozdawczego w kwocie wymagalnej, tj. w wartości nominalnej należności powiększonej o ewentualne, należne jednostkom Grupy na dzień wyceny odsetki z tytułu zwłoki, z zachowaniem zasady ostrożności, tj. po ewentualnym pomniejszeniu o odpisy aktualizujące ich wartość (zob. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów, pkt 12).

Należności długoterminowe są wykazywane w wartości bieżącej (zdyskontowanej).

11. Zapasy

Składniki zapasów wycenia się w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia nie wyższych od możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywaną w toku działalności gospodarczej a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Rozchód paliwa (węgla, biomasy) wycenia się metodą cen średnioważonych.

Wartość w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia pozostałych zapasów ustala się metodą pierwsze weszło, pierwsze wyszło. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu powiększoną o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu.

Certyfikaty pochodzenia energii (certyfikaty na energię zieloną, certyfikaty na energię czerwoną oraz certyfikaty na energię żółtą) są wyceniane wg wartości godziwej na koniec miesiąca, w którym wyprodukowano certyfikowaną energię oraz ujmowane jako składnik zapasów i drugostronnie jako przychody ze sprzedaży produktów. W momencie sprzedaży certyfikatów pochodzenia energii, zysk/strata na sprzedaży, stanowiące różnicę między wartością sprzedaży a odpowiadającą im wartością godziwą z dnia wyceny certyfikatów, ujmowane są w przychodach ze sprzedaży produktów. Certyfikaty w momencie początkowego ujęcia wyceniane są wg wartości rynkowej, ustalonej według cen sprzedaży na ten dzień. Rozchód certyfikatów wycenia się wg metody pierwsze weszło – pierwsze wyszło.

Grupa ujmuje wartość zakupionych w celach dalszej odsprzedaży uprawnień do emisji CO₂ jako zapasy. Aktywa te są ujmowane w cenie nabycia, przy uwzględnieniu ewentualnej utraty wartości na dzień bilansowy. Rozchód uprawnień do emisji CO₂ jest ewidencjonowany metodą szczegółowej identyfikacji.

12. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

Aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Jeżeli zmniejszenie wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży było ujmowane bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny i powstaną obiektywne przesłanki utraty wartości tego aktywa, skumulowane straty, które były uprzednio ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny, ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, nawet, jeżeli składnik aktywów finansowych nie został wyłączony ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Kwota skumulowanych strat z tytułu utraty wartości ujętych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów stanowi różnicę pomiędzy ceną nabycia a aktualną wartością godziwą, pomniejszoną o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości, które zostały uprzednio ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów odnośnie danego składnika aktywów finansowych.

Aktywa niefinansowe

Wartość bilansowa aktywów Grupy innych niż zapasy (zob. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości pkt 11), poddawana jest ocenie na każdy koniec okresu sprawozdawczego w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę jej wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Grupa dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów.

Wartość odzyskiwalna wartości firmy, wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze zdadne do użytkowania, jest szacowana na każdy koniec okresu sprawozdawczego.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmowany jest w momencie, kiedy wartość bilansowa składnika aktywów lub ośrodka generującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Odpisy z tytułu utraty wartości ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Utrata wartości ośrodka generującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości bilansowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

a. Kalkulacja wartości odzyskiwalnej

Aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Wartość odzyskiwalna w odniesieniu do inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności oraz należności wycenianych według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) szacowana jest jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Należności krótkoterminowe nie podlegają dyskontowaniu.

Aktywa niefinansowe

Wartość odzyskiwalna pozostałych składników aktywów definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. W trakcie dokonywania kalkulacji wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów. W przypadku aktywów, które nie generują niezależnych przepływów pieniężnych, wartość użytkowa szacowana jest dla najmniejszego identyfikowalnego ośrodka generującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów przynależy.

b. Odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości

Aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do papierów wartościowych utrzymywanych do terminu ich wymagalności lub należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz instrumentów kapitałowych są odwracane, jeśli późniejszy wzrost wartości odzyskiwalnej może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po dniu ujęcia straty z tytułu utraty wartości.

Aktywa niefinansowe

Odpis wartości firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W pozostałych przypadkach odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do szacowania wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości bilansowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

13. Kapitał własny

Kapitał własny wykazywany jest według wartości nominalnej, powiększonej o skutki przeszacowania hiperinflacyjnego (od daty zarejestrowania kapitału akcyjnego w roku 1991 do grudnia 1996 r. Spółka Dominująca funkcjonowała w warunkach hiperinflacji), z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu.

a. Dywidendy

Dywidendy przed ich wypłatą ujmuje się jako zobowiązania w okresie, w którym podjęto uchwałę o ich wypłacie.

14. Świadczenia pracownicze

a. Program określonych składek

Programy określonych składek to programy świadczeń po okresie zatrudnienia, na mocy których jednostka wpłaca składki w ustalonej wysokości do odrębnego podmiotu i nie będzie ciążył na niej prawny ani zwyczajowo oczekiwany obowiązek zapłacenia dodatkowych składek. Spółki Grupy zatrudniające pracowników zobowiązane są, na mocy obowiązujących przepisów, do pobierania i odprowadzania składek na świadczenia emerytalne pracowników. Świadczenia te stanowią program państwowy oraz mają charakter programu określonych składek. Zobowiązanie do wniesienia składek do programu emerytalnego określonych składek są ujmowane jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając zysk lub stratę okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

b. Program określonych świadczeń

Program określonych świadczeń to program świadczeń po okresie zatrudnienia inny niż program określonych składek. Odprawy emerytalne są rozliczane zgodnie z MSR 19 jako program określonych świadczeń ujmowany jako koszt świadczeń pracowniczych, za wyjątkiem kosztów przeszłego zatrudnienia oraz zysków lub strat aktuarialnych dotyczących programu określonych świadczeń, które ujmuje się w innych całkowitych dochodach.

Program określonych świadczeń – odprawy emerytalne

Spółki Grupy zobowiązane są na podstawie obowiązujących przepisów do wypłaty odpraw emerytalnych w wysokości zgodnej z przepisami kodeksu pracy oraz układów zbiorowych pracy.

Zobowiązanie Spółek Grupy wynikające z odpraw emerytalnych obliczane jest poprzez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik osiągnie wiek emerytalny oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy emerytalnej. Odprawy te są dyskontowane do wartości bieżącej. Stopę dyskontową otrzymuje się w odniesieniu do rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na koniec okresu sprawozdawczego. Zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych ujmowane jest proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika. Kalkulacja przeprowadzana jest przez uprawnionego aktuarusza przy zastosowaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości.

c. Rezerwa na zaległe urlopy

Rezerwa na zaległe urlopy jest tworzona w wysokości iloczynu ilości dni urlopu przypadającego proporcjonalnie na dany okres i dziennej stawki ekwiwalentu za zaległy urlop powiększonej o narzuty. Wykorzystanie rezerwy następuje w wysokości ekwiwalentu za zrealizowane do końca okresu sprawozdawczego urlopy powiększonego o narzuty. Rozwiązanie rezerwy następuje w wysokości ewentualnej nadwyżki rezerwy nad faktyczną wypłatą. Rezerwa jest tworzona, wykorzystywana i rozwiązywana w korespondencji z wydzielonym kontem kosztów rodzajowych korygującym koszty wynagrodzeń.

d. Nagrody roczne

Zgodnie z zakładowym układem zbiorowym Jednostka Dominująca i spółka zależna, EC Zielona Góra S.A., są zobowiązane do wypłaty pracownikom nagrody rocznej za rok poprzedni w wysokości 8,5% wynagrodzeń.

Rezerwa obejmuje szacunkowe koszty przyszłej wypłaty przypadające na bieżący okres i jest tworzona w księgach roku którego dotyczy, miesięcznie w wysokości 8,5% wartości należnych wynagrodzeń powiększonych o narzuty. Wykorzystanie rezerwy następuje w miesiącu i w kwocie wypłaty nagrody powiększonej o narzuty. Rozwiązanie rezerwy następuje w wysokości ewentualnej nadwyżki rezerwy nad faktyczną wypłatą. Rezerwa jest tworzona, wykorzystywana i rozwiązywana w korespondencji z wydzielonym kontem kosztów rodzajowych korygującym koszty wynagrodzeń.

e. Premia o cele

Rezerwa na premie o cele jest tworzona w księgach roku, którego dotyczy, w wysokości przewidywanej wypłaty powiększonej o narzuty na wynagrodzenia. Wykorzystanie rezerwy następuje w miesiącu i w kwocie wypłaty premii powiększonej o narzuty. Rozwiązanie rezerwy następuje w wysokości ewentualnej nadwyżki rezerwy nad faktyczną wypłatą. Wypłaty są dokonywane po wykonaniu określonych celów założonych przez Spółkę.

f. Zobowiązanie z tytułu programu indywidualnych odejść

Rezerwa jest związana z prowadzonym przez Grupę Programem Indywidualnych Odejść pracowników i jest ustalana w wysokości sumy przewidywanych wypłat odpraw i innych świadczeń przysługujących na mocy regulaminu programu i przepisów prawa pracy.

15. Płatności w akcjach własnych

Sposób ujęcia i prezentacji programu przyznania akcji jest określony w *MSSF 2 Płatności w akcjach własnych* („Share based payments”) oraz w interpretacji KIMSF 11 „MSSF 2 – Wydanie akcji w ramach grupy i transakcje w nabytych akcjach własnych” Standardy nakazują ujęcie programu jako przyrostu kapitału własnego z jednej strony oraz jako kosztów świadczeń pracowniczych z drugiej strony. Program wycenia się w wysokości wartości godziwej (rynkowej) akcji na dzień ich przyznania. Przyrost kapitału i kosztu następuje przy tym proporcjonalnie do upływu czasu w okresie od daty przyznania do zakończenia okresu nabywania uprawnień. Ujęcie programu przyznania akcji powoduje zmniejszenie zysku netto oraz przyrost pozostałych kapitałów rezerwowych.

16. Rezerwy

Rezerwa zostaje ujęta w przypadku, gdy na Grupie ciąży obowiązek wynikający z przeszłych zdarzeń i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wpływem korzyści ekonomicznych. W przypadku, kiedy efekt wartości pieniądza w czasie ma istotne znaczenie, rezerwy są szacowane poprzez dyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych w oparciu o stopę przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące szacunki rynkowe zmian wartości pieniądza w czasie oraz, jeżeli jest to właściwe, ryzyko związane z danym składnikiem pasywów.

a. Czynności procesowe

Rezerwa na roszczenia przeciwko Spółce Grupy (czynności procesowe) jest tworzona, gdy w związku z toczącym się sporem sądowym lub pozasądowym istnieje prawdopodobieństwo powstania zobowiązania na skutek niekorzystnego dla Grupy rozstrzygnięcia sądu lub innego właściwego organu. Przy tworzeniu rezerwy uwzględnia się zarówno przyszłe zobowiązanie, łącznie z ewentualnymi odsetkami, jak i koszty prowadzenia procesu.

b. Umowy rodzące obciążenia

Rezerwa na umowy rodzące obciążenia ujmowana jest w przypadku, gdy spodziewane przez Grupę korzyści ekonomiczne z umowy są niższe niż nieuniknione koszty wypełnienia obowiązków umownych.

c. Rezerwa podatkowa

Rezerwa jest tworzona w związku z potencjalnym ryzykiem powstania zobowiązań lub zaległości podatkowych.

d. Rezerwa na rekultywację składowisk odpadów

Zgodnie z art. 137 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (*Dz. U. z 2013 r. poz. 21 ze zm.*) Spółka Dominująca tworzy fundusz rekultywacyjny na realizację obowiązków związanych z zamknięciem, rekultywacją, nadzorem i monitoringiem składowisk odpadów. Rezerwa na rekultywację składowisk odpadów szacowana jest w wartości bieżącej spodziewanych do poniesienia kosztów rekultywacji.

17. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe ujmuje się według zamortyzowanego kosztu.

18. Dotacje

Dotacja rządowa do przychodów jest ujmowana jako zysk lub strata bieżącego okresu i jest wykazywana w pozostałych przychodach operacyjnych w momencie, gdy dotacja staje się należna.

Pozostałe dotacje rządowe (w tym dotacje do składnika aktywów) ujmowane są początkowo jako przychody przyszłych okresów w wartości godziwej, jeśli istnieje wystarczająca pewność ich otrzymania oraz spełnienia przez Grupę warunków z nimi związanych. Otrzymane dotacje będące zwrotem już poniesionych przez Grupę nakładów są ujmowane jako zysk lub strata bieżącego okresu i wykazywane w pozostałych przychodach operacyjnych według metody systematycznej w tych okresach, w których następuje ujęcie kosztów. Otrzymane przez Grupę dotacje do aktywów ujmowane są jako zysk lub strata bieżącego okresu według metody systematycznej przez okres użytkowania składników aktywów objętych dotacją.

19. Przychody

a. Sprzedaż wyrobów gotowych oraz towarów

Przychody ze sprzedaży towarów i wyrobów gotowych są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego.

Świadectwa pochodzenia energii (świadectwa na energię: zieloną, czerwoną i żółtą) są ujmowane jako składnik zapasów na koniec miesiąca, w którym wyprodukowano certyfikowaną energię i jednocześnie odnoszone w przychody ze sprzedaży produktów. Certyfikaty są wyceniane w wartości godziwej, według cen rynkowych na dzień ujęcia w księgach.

b. Przychody ze świadczenia usług

Przychody ze świadczenia usług są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w proporcji do realizacji transakcji na koniec okresu sprawozdawczego.

c. Przychody z tytułu najmu

Przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów metodą liniową przez okres trwania umowy.

d. Przychody z tytułu rekompensat na pokrycie kosztów osieroconych powstałych w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (KDT)

EC Zielona Góra S.A., tak jak inni producenci energii elektrycznej, którzy przystąpili do programu przedterminowego rozwiązania kontraktów długoterminowych na sprzedaż mocy i energii elektrycznej („KDT”) jest uprawniona do otrzymywania rekompensat na pokrycie kosztów osieroconych.

Rekompensaty są wypłacane w formie zaliczek rocznych płatnych w kwartalnych ratach oraz korygowane w okresach rocznych.

Na koniec okresu korygowania zostanie określona ostateczna kwota kosztów osieroconych. W związku z powyższym Spółka szacuje i ujmuje przychód za dany okres z tytułu otrzymanych rekompensat KDT w wysokości, w której zostanie ostatecznie dla danego okresu zatwierdzony, tj. po uwzględnieniu przewidywanej na datę sporządzenia sprawozdania finansowego korekty rocznej oraz korekty końcowej.

Alokacja korekty końcowej do danego okresu sprawozdawczego dokonywana jest w oparciu o planowany rozkład przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej i usług systemowych w okresie korygowania.

Zgodnie z art 44 ww. ustawy spółka zależna EC Zielona Góra S.A. jest ponadto uprawniona do uzyskania dopłat gazowych z tytułu wydatków niepokrytych przychodami uzyskanymi ze sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej, rezerw mocy i usług systemowych na rynku konkurencyjnym przypadających na różnicę pomiędzy kosztem produkcji energii elektrycznej z wykorzystaniem paliwa gazowego, a kosztem produkcji energii elektrycznej z wykorzystaniem paliwa węglowego. Dopłaty gazowe są ujmowane w przychodach ze sprzedaży w roku obrotowym, którego dotyczą.

20. Koszty

a. Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności z tytułu zawartych przez Grupę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów liniowo przez okres trwania leasingu. Otrzymane specjalne oferty promocyjne ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów łącznie z kosztami z tytułu leasingu.

b. Płatności z tytułu leasingu finansowego

Płatności leasingowe są rozdzielane na część stanowiącą koszt finansowania oraz część zmniejszającą zobowiązanie. Część stanowiąca koszt finansowania jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

c. Koszty finansowe netto

Koszty finansowe netto obejmują odsetki płatne z tytułu zadłużenia ustalone w oparciu o efektywną stopę procentową, odsetki należne z tytułu zainwestowanych przez Grupę środków pieniężnych, należne dywidendy, zyski i straty z tytułu różnic kursowych oraz zyski i straty dotyczące instrumentów zabezpieczających, które ujemne są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Przychody i koszty z tytułu odsetek wykazuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów na zasadzie memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Dochód z tytułu dywidend ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w momencie, kiedy Grupa nabywa prawa do jej otrzymania. Część opłaty z tytułu leasingu finansowego stanowiącą koszt finansowania, wykazuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

21. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Podatek dochodowy ujemny jest w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, za wyjątkiem kwot związanych z pozycjami rozliczonymi bezpośrednio z kapitałem własnym (wówczas ujmuje się go w kapitale własnym) oraz w innych całkowitych dochodach jako kwoty niepodlegające reklasyfikacji na zyski lub straty.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu opodatkowanego dochodu za dany rok, ustalone przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących na koniec okresu sprawozdawczego oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych.

Podatek odroczony wyliczany jest w oparciu o różnice przejściowe pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań szacowaną dla celów księgowych a ich wartością szacowaną dla celów podatkowych. Rezerwy nie tworzy się na następujące różnice przejściowe: wartość firmy, której ewentualny odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości nie jest uznawany za koszt uzyskania przychodu dla celów podatkowych, początkowe ujęcie aktywów lub pasywów, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania, różnice związane z inwestycjami w jednostkach zależnych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zrealizowane w dającej się przewidzieć przyszłości. Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach, co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na koniec okresu sprawozdawczego.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujemne do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację aktywów z tytułu podatku odroczonego. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Upřednie obniżenie wartości ulega odwróceniu w zakresie, w jakim uzyskanie wystarczającego dochodu do opodatkowania staje się prawdopodobne.

Grupa nie tworzy podatku odroczonego:

- gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań w ramach transakcji nie będącej połączeniem jednostek gospodarczych, zaś w momencie transakcji nie ma ona wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową) oraz
- od różnic związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, w przypadku których aktywa z tytułu odroczonego podatku ujmuje się tylko w takim zakresie, w jakim prawdopodobne jest, że różnice przejściowe ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości oraz dostępny będzie dochód do opodatkowania, który pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych, oraz
- od różnic związanych z początkowym ujęciem wartości firmy.

22. Raportowanie segmentów działalności

Segment działalności jest wyodrębnioną częścią Grupy, która zajmuje się dostarczaniem określonych produktów lub usług (segment branżowy) lub dostarczaniem produktów lub usług w określonym środowisku ekonomicznym (segment geograficzny), który podlega ryzykom i czerpie korzyści odmienne niż inne segmenty.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów sprawozdawczych grupuje segmenty na poziomie tych części składowych Grupy:

- które angażują się w działalność gospodarczą, z której mogą uzyskiwać przychody i ponosić koszty,
- których wyniki są regularnie przeglądane przez organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy decydowaniu o alokacji zasobów i ocenie wyniku działalności segmentu oraz
- w przypadku których dostępne są oddzielne informacje finansowe.

23. Działalność zaniechana oraz aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Bezpośrednio przed przeklasyfikowaniem do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży następuje wycena aktywów (lub wszystkich aktywów i zobowiązań stanowiących grupę przeznaczoną do zbycia) zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości dotyczącą tych aktywów.

Następnie na dzień początkowej klasyfikacji jako przeznaczone do sprzedaży, aktywa trwale lub grupa przeznaczona do zbycia są ujmowane według niższej z wartości: bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Utrata wartości ujęta przy początkowej klasyfikacji jako przeznaczone do sprzedaży jest ujmowana w sprawozdaniu z całkowitych dochodów nawet w przypadku, gdy grupa przeznaczona do sprzedaży podlegała uprzednio przeszacowaniu, którego skutki ujęto w kapitale własnym. Dotyczy to również zysków lub strat wynikających z późniejszej zmiany wartości.

Działalność zaniechana jest częścią działalności Grupy, która stanowi oddzielną znaczną część działalności lub segment geograficzny lub jest jednostką zależną nabytą wyłącznie w celu odsprzedaży.

Klasyfikacja do działalności zaniechanej dokonuje się w wyniku sprzedaży lub w momencie, kiedy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania do przeznaczonych do sprzedaży.

Grupa Kapitałowa przekształca informacje ujawniane w zakresie działalności zaniechanej dla poprzednich okresów sprawozdawczych prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w taki sposób, aby ujawnienia te odnosiły się do wszystkich działalności, które zostały zaniechane przed dniem sprawozdawczym ostatniego prezentowanego okresu.

Jeśli Grupa Kapitałowa zaprzestaje klasyfikacji działalności zaniechanej, wyniki tej działalności poprzednio prezentowane w działalności zaniechanej zostają przeklasyfikowane i włączone do wyników z działalności kontynuowanej dla wszystkich prezentowanych okresów. W takiej sytuacji Grupa wskazuje, że kwoty prezentowane dla poprzednich okresów zostały przekształcone.

24. Połączenia jednostek wchodzących w skład Grupy

Połączenia jednostek wchodzących w skład Grupy mają miejsce, kiedy połączeniem objęte są spółki podlegające kontroli Grupy zarówno przed jak i po połączeniu, przy założeniu, że kontrola taka nie jest krótkotrwała.

W związku z brakiem szczegółowych wytycznych dotyczących sposobu ujęcia połączeń jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą, stosuje się metodę wyceny aktywów netto łączonych spółek według wartości księgowej.

25. Rozliczanie połączenia jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą

Połączenie jednostek pod wspólną kontrolą rozliczane jest metodą nabycia od momentu objęcia kontroli nad jednostką zależną. Od momentu objęcia kontroli nad spółką zależną dane finansowe połączonych jednostek prezentowane są łącznie.

26. Ujęcie i wycena świadectw pochodzenia energii

Nabyte świadectwa pochodzenia energii wyceniane są według ceny nabycia. Świadectwa pochodzenia wytworzone we własnym zakresie wyceniane są według cen rynkowych z dnia wytworzenia energii, której świadectwa dotyczą.

W przypadku braku na koniec okresu sprawozdawczego wystarczającej ilości świadectw pochodzenia wymaganych do zaspokojenia obowiązku umorzenia Spółka Grupy tworzy rezerwę na zakup świadectw pochodzenia według cen rynkowych na koniec okresu sprawozdawczego.

27. Prawa do emisji CO₂

Prawa do emisji przyznane nieodpłatnie w Krajowym Planie Rozdziału (zob. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości pkt 18 *Dotacje*), jak również prawa zakupione są wykazywane w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej jako *Uprawnienia do emisji CO₂ nabyte w celu umorzenia*, przy czym prawa otrzymane nieodpłatnie ujmowane są w wartości zerowej, natomiast prawa nabyte ujmowane są w cenie nabycia.

Rezerwa na rzeczywistą emisję CO₂ ujmowana jest w wartości przekraczającej otrzymane dotacje w formie bezpłatnych praw do emisji CO₂ według wartości księgowej uprawnień do emisji nabytych w celu umorzenia oraz cen rynkowych pozostałego deficytu.

Przychody z tytułu sprzedaży nadwyżki praw emisji rozpoznawane są w momencie sprzedaży tych praw i ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

28. Zysk na jedną akcję

Spółka Dominująca prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję dla akcji zwykłych. Podstawowy zysk na jedną akcję jest wyliczany przez podzielenie zysku lub straty przypadającej posiadaczom akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w roku, skorygowaną o posiadane przez Spółkę akcje własne. Rozwodniony zysk na jedną akcję jest wyliczany przez podzielenie skorygowanego zysku lub straty przypadającej dla posiadaczy akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych skorygowaną o posiadane akcje własne oraz o efekty rozwadniające potencjalnych akcji, które obejmują obligacje zamienne na akcje, a także opcje na akcje przyznane pracownikom.

III. Noty objaśniające

1. Segmenty operacyjne

Grupa Kapitałowa KOGENERACJA S.A. działa w jednym segmencie operacyjnym: Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej oraz dystrybucja ciepła.

Identyfikacja segmentów wynika ze struktury zarządzania, podlega regularnej kontroli przez Zarząd Jednostki Dominującej („główny decydent operacyjny”) i służy podejmowaniu decyzji o alokacji zasobów, a także ocenie wyników segmentu.

Wynik segmentu, jego aktywa oraz zobowiązania zawierają pozycje, które go dotyczą w sposób bezpośredni, jak również odpowiednie pozycje użytkowane wspólnie, które w oparciu o racjonalne przesłanki można do tego segmentu przypisać. Nieprzypisane do segmentu pozycje obejmują niektóre inwestycje strategiczne, niektóre udokumentowane zobowiązania dłużne oraz pozycje majątku wspólnego Grupy wraz ze związanymi z nimi kosztami.

W ramach działalności Grupy nie występuje zróżnicowanie geograficzne. Grupa prowadzi działalność na terenie kraju i w związku z tym nie dokonano podziału działalności na obszary geograficzne.

Przychody segmentu obejmują przychody ze sprzedaży, przychody z tytułu rekompensat KDT oraz pozostałe przychody operacyjne.

Koszty segmentu obejmują koszt własny sprzedaży, koszty sprzedaży, koszty ogólnego zarządu oraz pozostałe koszty operacyjne.

W segmencie „Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła oraz dystrybucja” przychody w transakcjach z EDF Polska S.A. i Fortum Power and Heat Polska Sp. z o.o. O/Wrocław osiągnęły w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. wartość 686 248 tys. zł, co stanowi 64,76% przychodów segmentu (w 2015 r. przychody wyniosły 652 654 tys. zł, co stanowiło 64,69% przychodów segmentu).

2. Aktywa przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

W dniu 21 lipca 2015 r. Spółka Dominująca podpisała porozumienie z Wrocławskim Parkiem Technologicznym o zakończeniu współpracy z dniem 30 września 2015 r. W ramach procesu dezinwestycji majątek EC Muchobór częściowo został sprzedany, a pozostałe aktywa wyceniono po demontażu i zakwalifikowano jako aktywa przeznaczone do sprzedaży. Wartość środków trwałych zaprezentowanych na dzień 31 grudnia 2016 r. jako aktywa przeznaczone do sprzedaży wynosi 2 550 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 5 472 tys. zł). Wartość ta wynika z wyceny rzeczoznawcy, który oszacował wartość godziwą w podejściu kosztowym (poziom 3 hierarchii wartości godziwej). W 2016 r. Spółka Dominująca dokonała odpisu aktualizującego w kwocie 2 922 tys. zł.

W 2016 r. nie wystąpiła działalność zaniechana.

3. Przychody ze sprzedaży

w tysiącach złotych

	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	1 007 840	939 124
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej oraz dystrybucja i obrót energią elektryczną	406 864	408 446
Przychody ze sprzedaży ciepła oraz dystrybucja energii cieplnej	463 036	410 186
Przychody ze sprzedaży i wyceny certyfikatów pochodzenia energii	88 933	75 045
Przychody z najmu nieruchomości	3 779	4 413
Przychody z tytułu rekompensat gazowych	41 910	34 560
Pozostałe przychody ze sprzedaży produktów i usług	3 318	6 474
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	19 317	33 757
Pozostałe przychody z odsprzedaży energii elektrycznej	18 783	32 513
Pozostałe przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	534	1 244
	1 027 157	972 881

a. Rekompensata gazowa

W roku 2016 r. spółka zależna EC Zielona Góra S.A. otrzymała 4 zaliczki kwartalne z tytułu dopłaty gazowej w łącznej wysokości 34 250 tys. zł. Ponadto spółka rozpoznała szacowaną korektę roczną za rok 2016 w wysokości 9 521 tys. zł oraz dokonała korekty przychodów dotyczącej rozliczenia roku 2015 w ujemnej wartości 1 861 tys. zł. Warunkiem koniecznym do otrzymania dopłaty gazowej jest wyższy jednostkowy koszt wytworzenia energii elektrycznej z paliwa gazowego Wytwórcy od średniej ceny energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, publikowanym przez URE w roku następującym po roku, za który szacowana jest dopłata gazowa. Dopłata gazowa kalkulowana jest w oparciu o produkcję energii elektrycznej z paliwa gazowego Wytwórcy objętej klauzulą "minimum Take" oraz różnicy pomiędzy kosztem wytworzenia 1 MWh z paliwa gazowego Wytwórcy, a kosztem wytworzenia 1 MWh z węgla w jednostkach centralnie dysponowanych opalanych węglem (JWCD), a także różnicy pomiędzy ceną jednostkową energii elektrycznej z paliwa gazowego osiągniętą przez Wytwórcę, a ceną osiągniętą z węgla przez JWCD. W przypadku, gdy cena jednostkowa JWCD jest wyższa od ceny jednostkowej Wytwórcy, różnica ta przyjmowana jest w wartości zerowej. Wskaźniki JWCD są publikowane są przez URE w roku następującym po roku, za który szacowana jest dopłata gazowa.

b. Pozostałe informacje dotyczące przychodów ze sprzedaży

Wyższe przychody ze sprzedaży ciepła i dystrybucji energii cieplnej (52 850 tys. zł) są efektem wzrostu wolumenu sprzedaży w 2016 r. spowodowanego niższymi temperaturami zewnętrznymi w okresie grzewczym w 2016 r. w porównaniu do roku 2015 oraz wzrostem mocy zamówionej przez nowych odbiorców.

Wzrost przychodów z przyznanych certyfikatów w Spółce Dominującej o 3 849 tys. zł (certyfikaty czerwone) oraz w spółce zależnej EC Zielona Góra S.A. o 10 039 tys. zł (certyfikaty żółte) jest efektem wyższej produkcji ciepła w skojarzeniu w porównaniu z rokiem 2015.

Koszty związane z najmem nieruchomości w 2016 roku wyniosły 1 653 tys. zł (2015 r.: 1 602 tys. zł).

4. Rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych w spółce zależnej EC Zielona Góra S.A.

Na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. z 2007 r. nr 130, poz. 905) (ustawa o KDT) spółka zależna EC Zielona Góra S.A. ma prawo do środków na pokrycie kosztów osieroconych (tzw. rekompensat KDT).

Zgodnie z Ustawą o KDT EC Zielona Góra S.A. otrzymuje rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych w formie zaliczek kwartalnych. Po upływie każdego roku dokonywana jest korekta roczna, zaś po upływie całego okresu, na który zawarta została umowa KDT (okres rozliczania KDT), dokonana będzie korekta końcowa.

Wysokość przychodów, kosztów oraz rozrachunków rozpoznawanych w danym roku z tytułu rekompensat KDT jest szacunkiem Zarządu. Szacunek ten jest ustalany w oparciu o interpretacje spółki w zakresie przepisów ustawy o KDT oraz spodziewane kwoty korekt rocznych i korekty końcowej, których wysokość jest określana w decyzjach Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Kwoty spodziewanych korekt rocznych oraz korekty końcowej ustalane są w oparciu o wypracowany model kalkulacji rekompensat KDT. Najbardziej kluczowe czynniki modelu kalkulacji, które mają wpływ na rozpoznawane w sprawozdaniu finansowym przychody, koszty i rozrachunki to ceny sprzedaży energii elektrycznej oraz stopa procentowa wykorzystywana do dyskonta długoterminowego zobowiązania.

Zmiany przyjętych interpretacji zapisów ustawy o KDT lub założeń mogą istotnie wpłynąć na wyniki szacunków i w konsekwencji mogą doprowadzić do istotnych zmian sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyników spółki.

W wyniku aktualizacji na dzień 31 grudnia 2016 r. założeń przyjętych w modelu kalkulacji należnych rekompensat KDT, oszacowano, że korekta końcowa będzie niższa niż suma rekompensat KDT wypłaconych w trakcie całego okresu, tj. EC Zielona Góra S.A. w związku z przewidywaniami dotyczącymi niższych niż uprzednio przychodów ze sprzedaży w latach 2016 do 2024, tj. pozostałym okresie rozliczeniowym KDT, nie będzie musiała zwracać wszystkich środków otrzymanych w ramach rekompensat KDT, a środki zatrzymane stanowiąc będą dotację do uzyskiwanych przychodów. Na dzień 31 grudnia 2016 r. szacuje się, że 190 215 tys. zł z rekompensat przysługujących w całym okresie rozliczeniowym (również w okresie 2017- 2024) nie będzie podlegać korekcie końcowej.

Na kwotę tą składają się:

- 18 835 tys. zł ujęte w przychodach ze sprzedaży za 2016 r.,
- 12 460 tys. zł wartość przychodów ujętych w latach poprzednich (dyskonto od środków, które nie będą podlegać zwrotowi),
- 18 419 tys. zł środki otrzymane w latach ubiegłych, które będą rozpoznane w przychodach ze sprzedaży w okresie najbliższych 12 miesięcy, ujęte w zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług,
- 66 708 tys. zł środki otrzymane w latach ubiegłych, które będą rozpoznane w przychodach ze sprzedaży w okresie przekraczającym 12 miesięcy pozostającym do zakończenia okresu rozliczania KDT ujęte w przychodach przyszłych okresów,
- 73 793 tys. zł oczekiwane dotacje należne w przyszłych okresach nie ujęte w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2016 r.

W rozliczeniach otrzymanych rekompensat Grupa zakłada, że środki otrzymane w pierwszej kolejności podlegać będą zwrotowi, a następnie zaliczone zostaną na poczet dotacji do przychodów. Rozliczenie dotacji dokonywane jest w oparciu o przewidywany rozkład przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej i usług systemowych.

W 2016 r. wartość kosztów finansowych kształtowała się na poziomie 9 858 tys. zł. Zastosowano średnią efektywną stopę dyskonta na poziomie 3,7%.

5. Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów

<i>w tysiącach złotych</i>	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	(815 867)	(785 054)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(21 948)	(28 495)
	(837 815)	(813 549)

6. Koszty według rodzaju

<i>w tysiącach złotych</i>	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
Amortyzacja	(146 452)	(135 018)
Zużycie materiałów i energii	(427 721)	(427 547)
Usługi obce	(100 567)	(101 071)
Podatki i opłaty, w tym:	(75 972)	(52 063)
<i>uprawnienia do emisji CO₂</i>	(49 051)	(23 200)
Koszty świadczeń pracowniczych	(66 456)	(69 777)
Pozostałe koszty rodzajowe	(8 102)	(8 769)
Razem koszty rodzajowe	(825 270)	(794 245)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(21 948)	(28 495)
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu	(847 218)	(822 740)
Koszty sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu	9 403	9 191
Koszt własny sprzedaży	(837 815)	(813 549)

Wzrost amortyzacji o 11 434 tys. zł jest przede wszystkim efektem dokonanych modernizacji oraz oddania do użytkowania nowych środków trwałych w Spółce Dominującej (w tym przekazania na majątek instalacji DeSO_x i DeNO_x), zniwelowany częściowo zmianą okresów żywotności w 2016 r. (zmniejszenie amortyzacji o 3 535 tys. zł).

Wzrost podatków i opłat o 23 909 tys. zł jest spowodowany głównie wzrostem rezerwy na niedobór uprawnień CO₂ w związku ze zmniejszającymi się z każdym rokiem limitami darmowych uprawnień CO₂ przyznawanych jednostkom wytwórczym.

7. Pozostałe przychody operacyjne

w tysiącach złotych

	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
Otrzymane odszkodowania, kary umowne	1 047	501
Przychody z majątku trwałego (w tym dotacje)	7 042	5 214
Odwrocenie odpisów aktualizujących wartość zapasów i należności (w tym kary umowne)	266	6 207
Rozwiązanie rezerw	4 858	292
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	4	5 119
Przychody leasingowe	-	163
Inne	437	384
	13 654	17 880

8. Pozostałe koszty operacyjne

w tysiącach złotych

	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	(1 138)	(1 418)
Odpis aktualizujący wartość zapasów i należności	(600)	(421)
Odpis aktualizujący wartość środków trwałych w budowie	-	(12 557)
Odpis aktualizujący wartość aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(2 922)	-
Spisanie nakładów inwestycyjnych	(586)	-
Utworzenie rezerwy na rekultywację składowisk popiołów	-	(515)
Utworzenie rezerwy na pozostałe koszty	(220)	-
Koszt wykupu ekwiwalentu energetycznego dla emerytów	-	(475)
Wypłata ryczałtu energetycznego	-	(26)
Darowizny	(714)	(716)
Zapłacone kary, odszkodowania i grzywny	(77)	(99)
Koszty likwidacji środków trwałych i materiałów	(330)	(160)
Koszty utrzymania ESP Młoty	(38)	(59)
Koszty utrzymania obiektów socjalnych	(107)	(112)
Spisanie należności	(96)	(64)
Koszty aktywów oddanych w leasing	(261)	(104)
Inne	(468)	(382)
	(7 557)	(17 108)

9. Koszty świadczeń pracowniczych

w tysiącach złotych

	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
Wyplacone wynagrodzenia	(50 583)	(53 506)
Ubezpieczenia społeczne	(10 147)	(9 442)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	20 624	23 484
Wyплаты z tytułu programów pracowniczych	(21 179)	(22 676)
Inne świadczenia pracownicze	(5 171)	(7 637)
	(66 456)	(69 777)

Na spadek kosztów pracy o 3 321 tys. zł w 2016 roku miał wpływ niższy poziom: wypłaconych wynagrodzeń i innych świadczeń pracowniczych związanych z zawartymi w 2015 r. porozumieniami w sprawie likwidacji części świadczeń pracowniczych oraz zmniejszeniem zatrudnienia w Spółce Dominującej o 14 osób (stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2016 r.: 347 osób, stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2015 r. 361 osób) oraz w spółce zależnej EC Zielona Góra S.A. o 8 osób (stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2016 r.: 149 osób, stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2015 r. 157 osób).

10. Koszty finansowe netto

w tysiącach złotych

	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
Przychody z tytułu odsetek od pożyczek i należności	2 880	1 672
Przychody z tytułu odsetek od depozytów bankowych	195	159
Aktualizacja wartości instrumentów finansowych	-	15
Pozostałe przychody finansowe	34	372
RAZEM przychody finansowe	3 109	2 218
Odsetki od zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(2 535)	(1 561)
Ujemne różnice kursowe	(169)	(138)
Aktualizacja wartości instrumentów finansowych	(64)	(84)
Koszty odsetek dotyczące zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych	(63)	(61)
Dyskonto dot. kosztów osieroconych KDT	(9 858)	(10 826)
Pozostałe koszty finansowe	(72)	(178)
RAZEM koszty finansowe	(12 761)	(12 848)
Koszty finansowe netto	(9 652)	(10 630)

11. Podatek dochodowy

a. Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

w tysiącach złotych

	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
Podatek dochodowy za rok bieżący	(38 415)	(30 211)
Podatek odroczony	1 408	(1 454)
Podatek dochodowy odnoszący się do elementów innych całkowitych dochodów	17	1
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	(36 990)	(31 664)

b. Efektywna stopa podatkowa

w tysiącach złotych

	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
	%	tys. zł	%	tys. zł
Zysk przed opodatkowaniem		195 219		158 402
Podatek w oparciu o obowiązującą stawkę podatkową	19,00%	(37 091)	19,00%	(30 096)
Różnice trwale	(0,11%)	220	0,90%	(1 433)
Inne (przekazane darowizny)	0,07%	(136)	0,09%	(136)
	18,96%	(37 007)	19,99%	(31 665)

12. Należność i zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego

Należności Grupy z tytułu podatku dochodowego na koniec okresu sprawozdawczego wynoszą 1 415 tys. zł, natomiast zobowiązania 24 027 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: odpowiednio 1 297 tys. zł i 5 300 tys. zł).

13. Rzeczowe aktywa trwałe

w tysiącach złotych

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015 r.	1 840	1 111 050	2 263 989	2 231	10 901	311 162	3 701 173
Zwiększenia (transfery) z tytułu przyjęcia środków trwałych do użytkowania	6	66 891	170 010	341	468	(237 716)	-
Zwiększenia z tytułu zakupu	-	-	-	-	-	262 078	262 078
Zaliczki na nabycie środków trwałych	-	-	-	-	-	2 758	2 758
Zmniejszenia z tytułu likwidacji/sprzedaży	(3)	(9 987)	(13 355)	(277)	(695)	-	(24 317)
Reklasyfikacja do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	(16 230)	-	(115)	-	(16 345)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2015 r.	1 843	1 167 954	2 404 414	2 295	10 559	338 282	3 925 347
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 r.	1 843	1 167 954	2 404 414	2 295	10 559	338 282	3 925 347
Zwiększenia (transfery) z tytułu przyjęcia środków trwałych do użytkowania	-	148 716	291 492	298	2 686	(443 192)	-
Zwiększenia z tytułu zakupu	-	-	-	-	-	157 522	157 522
Zaliczki na nabycie środków trwałych	-	-	-	-	-	2 465	2 465
Zmniejszenia z tytułu likwidacji/sprzedaży	-	(2 259)	(2 712)	(87)	(45)	-	(5 103)
Reklasyfikacje	-	(177)	177	-	-	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 r.	1 843	1 314 234	2 693 371	2 506	13 200	55 077	4 080 231

w tysiącach złotych

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2015 r.	(1)	(704 812)	(1 420 447)	(1 721)	(8 370)	-	(2 135 351)
Amortyzacja za okres	(1)	(35 980)	(95 110)	(199)	(430)	-	(131 720)
Zmniejszenia z tytułu likwidacji/sprzedaży	-	6 181	4 167	226	319	-	10 893
Reklasyfikacja do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	2 323	-	34	-	2 357
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2015 r.	(2)	(734 611)	(1 509 067)	(1 694)	(8 447)	-	(2 253 821)
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2016 r.	(2)	(734 611)	(1 509 067)	(1 694)	(8 447)	-	(2 253 821)
Amortyzacja za okres	-	(37 374)	(105 251)	(220)	(395)	-	(143 240)
Zmniejszenia z tytułu likwidacji/sprzedaży	-	1 358	2 108	87	45	-	3 598
Reklasyfikacje	-	51	(51)	-	-	-	-
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2016 r.	(2)	(770 576)	(1 612 261)	(1 827)	(8 797)	-	(2 393 463)

w tysiącach złotych	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
Odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2015 r.	-	(2 206)	(14 142)	-	(346)	(3 430)	(20 124)
Utworzenie (nota 24)	-	-	(2 221)	-	-	(10 336)	(12 557)
Wykorzystanie (nota 24)	-	2 206	7 927	-	266	4 236	14 635
Reklasyfikacja do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-	8 436	-	80	-	8 516
Odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2015 r.	-	-	-	-	-	(9 530)	(9 530)
Odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2016 r.	-	-	-	-	-	(9 530)	(9 530)
Odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2016 r.	-	-	-	-	-	(9 530)	(9 530)
Wartość netto							
Na dzień 1 stycznia 2015 r.	1 839	404 032	829 400	510	2 185	307 732	1 545 698
Na dzień 31 grudnia 2015 r.	1 841	433 343	895 347	601	2 112	328 752	1 661 996
Na dzień 31 grudnia 2016 r.	1 841	543 658	1 081 110	679	4 403	45 547	1 677 238

a. Zabezpieczenia

Na dzień 31 grudnia 2015 r. rzeczowe aktywa trwałe były obciążone na łączną kwotę 146 631 tys. zł w celu zabezpieczenia zobowiązań Spółki Dominującej z tytułu umowy pożyczki na finansowanie zadania: *Zaprojektowanie, wybudowanie, uruchomienie i przekazanie do użytkowania instalacji odazotowania spalin w EDF Polska S.A. i Zespole Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A.* zawartej z EDF Investissements Groupe SA.

W dniu 11 kwietnia 2016 r. KOGENERACJA S.A. spłaciła całość zobowiązania w kwocie 67 310 tys. zł z tytułu powyższej pożyczki, w związku z czym wszystkie zabezpieczenia związane z jej zwrotem zostały zdjęte.

b. Środki trwałe w budowie

Wykazywane w 2015 r. w sprawozdaniu z sytuacji finansowej środki trwałe w budowie dotyczyły w przeważającej części budowy instalacji odsiarczania (DeSO_x) i odazotowania (DeNO_x) w Spółce Dominującej, a także modernizacji oraz wymiany istniejących urządzeń wytwórczych i produkcyjnych.

Spadek środków trwałych w budowie w 2016 r. w porównaniu do 2015 r. o 283 205 tys. zł wynika głównie z przekazania na majątek instalacji DeSO_x i DeNO_x w Spółce Dominującej.

c. Zmiana stawek amortyzacyjnych

Na koniec każdego roku obrotowego w Grupie Kapitałowej dokonuje się weryfikacji przewidywanych okresów użytkowania środków trwałych, a następnie na tej podstawie dokonuje się zmiany stawek amortyzacyjnych środków trwałych. W wyniku przeprowadzonej weryfikacji okresów użytkowania dokonanej na koniec 2015 r. Zarząd KOGENERACJI S.A. podjął decyzję o zmianie stawek amortyzacyjnych dla wybranych pozycji w celu dostosowania ich do okresów ekonomicznej użyteczności poszczególnych bloków z nimi związanych. Zmiana skutkowałą spadkiem poziomu amortyzacji w 2016 roku o 3 535 tys. zł.

d. Odsetki aktywowane na rzeczowych aktywach trwałych

W 2016 r. Spółka Dominująca aktywowała odsetki w łącznej kwocie 1 268 tys. zł (w tym: 161 tys. zł od pożyczki udzielonej przez EDF Investissements Groupe SA oraz 1 107 tys. zł od pożyczki udzielonej przez WFOŚiGW).

W 2015 r. Spółka Dominująca aktywowała odsetki w łącznej kwocie 3 953 tys. zł (w tym: 1 658 tys. zł od pożyczki udzielonej przez EDF Investissements Groupe SA oraz 2 295 tys. zł od pożyczki udzielonej przez WFOŚiGW).

14. Wartości niematerialne

w tysiącach złotych

	Wartość firmy	Koncesje, licencje, oprogramowanie i pozostałe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne w przygotowaniu	Wartości niematerialne RAZEM
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015 r.	54 507	842	9 317	-	64 666
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2015 r.	54 507	842	9 317	-	64 666
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 r.	54 507	842	9 317	-	64 666
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 r.	54 507	842	9 317	-	64 666

w tysiącach złotych

	Wartość firmy	Koncesje, licencje, oprogramowanie i pozostałe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne w przygotowaniu	Wartości niematerialne RAZEM
Skumulowana amortyzacja na dzień 1 stycznia 2015 r.		(653)	(5 010)	-	(5 663)
Amortyzacja za okres		(36)	(1 963)	-	(1 999)
Skumulowana amortyzacja na dzień 31 grudnia 2015 r.		(689)	(6 973)	-	(7 662)
Skumulowana amortyzacja na dzień 1 stycznia 2016 r.		(689)	(6 973)	-	(7 662)
Amortyzacja za okres		(37)	(1 858)	-	(1 895)
Skumulowana amortyzacja na dzień 31 grudnia 2016 r.		(726)	(8 831)	-	(9 557)

w tysiącach złotych

	Wartość firmy	Koncesje, licencje, oprogramowanie i pozostałe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne w przygotowaniu	Wartości niematerialne RAZEM
Skumulowane odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2015 r.	(12 948)	-	-	-	(12 948)
Skumulowane odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2015 r.	(12 948)	-	-	-	(12 948)
Skumulowane odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2016 r.	(12 948)	-	-	-	(12 948)
Wartość netto					
Na dzień 1 stycznia 2015 r.	41 559	189	4 307	-	46 055
Na dzień 31 grudnia 2015 r.	41 559	153	2 344	-	44 056
Na dzień 31 grudnia 2016 r.	41 559	116	486	-	42 161

Test na utratę wartości ośrodków generujących przepływy pieniężne, do których została alokowana wartość firmy

Na koniec 2016 r. Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości związane z ośrodkami generującymi środki pieniężne, do których alokowano wartość firmy, tj. dla jednostki zależnej, EC Zielona Góra S.A. oraz jednostki dominującej.

Metodologia testów jest zgodna z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 36 „Utrata wartości aktywów”. Testy polegały na porównaniu wartości bilansowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne (CGU), do których została przypisana wartość firmy z jego wartością odzyskiwalną. Określenie wartości godziwej dla bardzo dużych grup aktywów, dla których nie ma aktywnego rynku i mało jest porównywalnych transakcji, jest w praktyce bardzo trudne. W przypadku elektrociepłowni, dla których należy określić wartość na lokalnym rynku, nie istnieją obserwowalne wartości godziwe.

W przeprowadzonych testach przyjęto za wartość odzyskiwalną tzw. wartość użytkową. Zgodnie ze standardem wartość użytkowa jest to bieżąca, szacunkowa wartość przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania ośrodka wypracowującego środki pieniężne - metoda DCF (Poziom 3 oszacowania wartości godziwej). Zastosowany model zakłada obliczenie wartości KOGENERACJI S.A. na podstawie metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF) w latach 2017 -2047, a w przypadku EC Zielona Góra S.A. w latach 2017-2030. Zdaniem Spółki przyjęcie projekcji finansowych dłuższych niż, rekomendowane przez MSR 36, pięcioletnich jest zasadne ze względu na istotny i długoterminowy wpływ szacowanych zmian w otoczeniu regulacyjnym. Dzięki przyjęciu dłuższych projekcji wartość odzyskiwalna może być oszacowana bardziej rzetelnie.

Poniżej przedstawiono kluczowe założenia wpływające na oszacowanie wartości użytkowej testowanych CGU:

- prognozy cen energii elektrycznej na lata 2017-2047, zakładające wzrost rynkowej ceny hurtowej o ponad 105% do roku 2030, (porównanie do realnie występujących cen w KOGENERACJI S.A. może się różnić ze względu na profil produkcji i sposób kontraktacji),
- prognozy cen uprawnień do emisji CO₂ na lata 2017-2030, zakładające prawie ośmiokrotny wzrost ceny (porównanie do realnie występujących cen w KOGENERACJI SA może się różnić ze względu na sposób kontraktacji),
- prognozy rynkowych cen węgla kamiennego na lata 2017-2030, zakładające wzrost cen o 56%, (porównanie do realnie występujących cen w KOGENERACJI SA może się różnić ze względu na sposób kontraktacji),
- przyjęcie ilości otrzymanych nieodpłatnie uprawnień do emisji CO₂ dla potrzeb produkcji energii elektrycznej na lata 2015 - 2020 zgodnie z Wnioskiem Polski o przejściowy przydział bezpłatnych uprawnień do emisji na modernizację wytwarzania energii elektrycznej na podstawie art. 10c ust. 5 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (tzw. wnioskiem derogacyjnym), który spełnia wymogi Decyzji Komisji z 13 lipca 2012 roku. W zakresie produkcji ciepła uwzględniono darmowe uprawnienia zgodnie z wykazem wielkości przydziałów uprawnień do emisji CO₂ na ciepło na lata 2013 - 2020 opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska,
- uwzględnienie przydziału darmowych uprawnień do emisji CO₂ na ciepło w okresie 2021-2035, na podstawie prognoz opartych o dotychczasowy sposób ich alokacji,

- uwzględnienie od roku 2022 tzw. rynku mocy, tj. wynagrodzenia dla jednostek wytwórczych i redukujących zapotrzebowanie, niezbędnych dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym,
- uwzględnienie systemu wsparcia dla wysokosprawnej kogeneracji w okresie 2017-2022,
- utrzymanie zdolności produkcyjnych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym,
- przyjęcie średniego ważonego kosztu kapitału po opodatkowaniu (WACC) w okresie projekcji na poziomie 7,1%,
- otrzymanie przez uprawnionych wytwórców rekompensat z tytułu przedterminowego rozwiązania kontraktów długoterminowych oraz częściowy ich zwrot.

Wyniki przeprowadzonego testu wykazują, że wartość użytkowa ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest wyższa od wartości bilansowej. Test nie wykazał konieczności dokonywania odpisu aktualizującego wartość firmy EC Zielona Góra S.A. na dzień 31 grudnia 2016 r. Wartość użytkowa przewyższa wartość bilansową tego ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, do którego alokowano wartość firmy.

Stopa dyskonta, przy której wartość bilansowa zrównuje się z wartością użytkową ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne wynosi 12,05% dla CGU Jednostki Dominującej oraz 9,64% dla CGU EC Zielona Góra S.A.

15. Grunty w użytkowaniu wieczystym

Grunty w użytkowaniu wieczystym zaliczane są do umów leasingu operacyjnego (por. nota nr 38).

Większość gruntów użytkowanych przez Grupę została uzyskana nieodpłatnie na drodze decyzji administracyjnych, w związku z tym nie są one wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. W pozycji *Grunty w użytkowaniu wieczystym* wykazano tylko te grunty, które Grupa nabyła odpłatnie od osób trzecich.

<i>w tysiącach złotych</i>	Grunty w użytkowaniu wieczystym
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015 r.	14 574
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2015 r.	14 574
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 r.	14 574
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 r.	14 574
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2015 r.	(1 077)
Amortyzacja za okres	(187)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2015 r.	(1 264)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2016 r.	(1 264)
Amortyzacja za okres	(188)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2016 r.	(1 452)
Wartość netto	
Na dzień 1 stycznia 2015 r.	13 497
Na dzień 31 grudnia 2015 r.	13 310
Na dzień 31 grudnia 2016 r.	13 122

16. Nieruchomości inwestycyjne

<i>w tysiącach złotych</i>	Nieruchomości inwestycyjne
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015 r.	49 905
Zwiększenia	885
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2015 r.	50 790
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2016 r.	50 790
Zwiększenia	351
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2016 r.	51 141
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2015 r.	(32 124)
Amortyzacja za okres	(1 112)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2015 r.	(33 236)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2016 r.	(33 236)
Amortyzacja za okres	(1 129)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2016 r.	(34 365)
Wartość netto	
Na dzień 1 stycznia 2015 r.	17 781
Na dzień 31 grudnia 2015 r.	17 554
Na dzień 31 grudnia 2016 r.	16 776

Składnikami inwestycji w nieruchomości Grupy są: częściowo przeznaczone pod wynajem budynki socjalno-biurowe, budynek mieszkalny, parkingi samochodowe, plac postojowy jednostek transportowych, składowisko złomu i odpadów oraz wiaty o wartości bilansowej na dzień 31 grudnia 2016 r. 16 776 tys. zł. (31 grudnia 2015 r.: 17 554 tys. zł).

Odpis aktualizujący nieruchomości inwestycyjne wynosi na dzień 31 grudnia 2016 r. 3 590 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 3 590 tys. zł) i dotyczy wycenionego w 2008 r. budynku stołówki, który obecnie jest przedmiotem dzierżawy.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosi 32 666 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość godziwa wynosiła 29 497 tys. zł (zaklasyfikowana jako wartość godziwa poziomu 3 zgodnie z MSSF 13).

17. Inwestycje w jednostkach powiązanych

Spółka Dominująca nie posiada akcji i udziałów w jednostkach powiązanych nie podlegających konsolidacji.

18. Test na utratę wartości aktywów

Wyniki przeprowadzonych testów wykazują, że wartość użytkowa wypracowującego środki pieniężne jest wyższa od wartości bilansowej. Testy nie wykazały konieczności dokonywania odpisu aktualizującego aktywów trwałych.

Stopa dyskonta, przy której wartość bilansowa zrównuje się z wartością użytkową ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne wynosi 12,05%.

W 2014 r. Spółka zidentyfikowała grupę aktywów związaną z EC Muchobór, która ze względu na niskie wykorzystanie zdolności produkcyjnych oraz brak perspektyw na zmianę tej sytuacji uległa utracie wartości. Wartość księgowa tych aktywów na dzień 31 grudnia 2014 r. była niższa od ich wartości godziwej o 20 124 tys. zł.

W dniu 21 lipca 2015 r. KOGENERACJA S.A. podpisała porozumienie z Wrocławskim Parkiem Technologicznym o zakończeniu współpracy z dniem 30 września 2015 r. W ramach procesu dezinwestycji majątek EC Muchobór częściowo został sprzedany, utworzone w 2014 i 2015 r. odpisy zostały częściowo rozwiązane, a pozostałe aktywa wyceniono po demontażu i zakwalifikowano jako aktywa przeznaczone do sprzedaży. Wartość netto środków trwałych zaprezentowanych na dzień 31 grudnia 2015 r. jako aktywa przeznaczone do sprzedaży wynosiła 5 472 tys. zł (wartość brutto: 16 345 tys. zł, umorzenie: 2 357 tys. zł, odpis aktualizujący: 8 516 tys. zł). W 2016 r. dokonano ponownej wyceny aktywów przeznaczonych do sprzedaży i dokonano odpisu aktualizującego ich wartość w wysokości 2 922 tys. zł. Wartość netto środków trwałych zaprezentowanych na dzień 31 grudnia 2016 r. jako aktywa przeznaczone do sprzedaży wynosi 2 550 tys. zł (wartość brutto: 16 345 tys. zł, umorzenie: 2 357 tys. zł, odpis aktualizujący: 11 438 tys. zł).

Ponadto w 2015 r. utworzono odpis aktualizujący nakłady inwestycyjne związane z projektem GT-50 w wysokości 9 530 tys. zł oraz dokonano spisania w koszty nakładów inwestycyjnych w EC Muchobór.

19. Pozostałe inwestycje

w tysiącach złotych

	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
Inwestycje długoterminowe		
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przeznaczone do obrotu	4	4
Razem pozostałe inwestycje długoterminowe	4	4
Inwestycje krótkoterminowe		
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przeznaczone do obrotu	12	12
Razem pozostałe inwestycje krótkoterminowe	12	12
Pozostałe inwestycje razem	16	16

20. Podatek odroczony

a. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały ujęte w odniesieniu do poniższych pozycji aktywów i zobowiązań.

w tysiącach złotych	Aktywa		Rezerwy		Wartość netto	
	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
Rzeczowe aktywa trwałe oraz nieruchomości inwestycyjne	43 872	36 950	(96 071)	(90 957)	(52 199)	(54 007)
Zapasy	874	837	(6 049)	(5 136)	(5 175)	(4 299)
Należności	437	283	(753)	(756)	(316)	(473)
Świadczenia pracownicze	4 108	7 989	-	-	4 108	7 989
Rezerwy	11 491	7 267	(5 321)	-	6 170	7 267
Pozostałe	93	161	(112)	(11 981)	(19)	(11 820)
Straty podatkowe podlegające odliczeniu w przyszłych okresach	-	6 485	-	-	-	6 485
Aktywa/zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	60 875	59 972	(108 306)	(108 830)	(47 431)	(48 858)
Kompensata	(33 354)	(48 170)	33 354	48 170	-	-
Aktywa/zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	27 521	11 802	(74 952)	(60 660)	(47 431)	(48 858)

b. Nieujęte aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Na dzień 31 grudnia 2016 r. nie ujęto rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości 20 139 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 21 517 tys. zł) z tytułu różnic przejściowych na kwotę 105 996 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 113 247 tys. zł) dotyczącego inwestycji w jednostkach zależnych ponieważ Spółka Dominująca kontroluje moment powstania zobowiązania i jest przekonana, że zobowiązanie to nie powstanie w dającej się przewidzieć przyszłości.

c. Kompensata aktywów i rezerw na odroczony podatek

Zgodnie z § 74 MSR 12 aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie wtedy i tylko wtedy, gdy jednostka:

- posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensaty aktywów z tytułu podatku odroczonego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub różnych podatników, którzy rozliczają się wspólnie.

Powyższe warunki są spełnione na poziomie poszczególnych spółek należących do Grupy, dlatego kompensacie podlegają aktywa i rezerwy odrębnie dla każdej ze spółek.

W konsekwencji wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości 27 521 tys. zł oraz rezerwy na podatek odroczony w wysokości 74 952 tys. zł są efektem kompensaty aktywów i rezerwy na podatek odroczony dla poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej KOGENERACJA S.A.

d. Zmiana różnic przejściowych w okresie

<i>w tysiącach złotych</i>	Stan na 1 stycznia 2016 r.	Zmiana różnic przejściowych ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	Stan na 31 grudnia 2016 r.
Rzeczowe aktywa trwale oraz nieruchomości inwestycyjne	(284 251)	9 513	(274 738)
Pozostałe inwestycje	-	1	1
Zapasy	(22 627)	(4 608)	(27 235)
Należności	(2 486)	824	(1 662)
Świadczenia pracownicze	42 047	(20 424)	21 623
Rezerwy	38 248	(5 780)	32 468
Pozostałe	(62 210)	62 108	(102)
Straty podatkowe podlegające odliczeniu w przyszłych okresach	34 130	(34 130)	-
	(257 149)	7 504	(249 645)

<i>w tysiącach złotych</i>	Stan na 1 stycznia 2015 r.	Zmiana różnic przejściowych ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	Stan na 31 grudnia 2015 r.
Rzeczowe aktywa trwale oraz nieruchomości inwestycyjne	(373 966)	89 715	(284 251)
Wartości niematerialne	(7 076)	7 076	-
Pozostałe inwestycje	16	(16)	-
Zapasy	(36 600)	13 973	(22 627)
Należności	3 954	(6 440)	(2 486)
Świadczenia pracownicze	59 921	(17 874)	42 047
Rezerwy	31 944	6 304	38 248
Pozostałe	(8 143)	(54 067)	(62 210)
Straty podatkowe podlegające odliczeniu w przyszłych okresach	80 448	(46 318)	34 130
	(249 502)	(7 647)	(257 149)

21. Zapasy

<i>w tysiącach złotych</i>	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
Materiały	70 189	104 078
Zaliczki na dostawy	512	789
Certyfikaty energii ze źródeł odnawialnych	29 359	23 260
	100 060	128 127

Niższy poziom zapasów o 33 889 tys. zł jest efektem niższego wolumenu zapasów węgla (optymalizacja kapitału pracującego) oraz niższej ceny węgla.

W 2016 r. i w 2015 r. nie wystąpiły obciążenia z tytułu zabezpieczeń na zapasach.

Zapasy przedstawione są w kwotach netto pomniejszonych o odpisy aktualizujące w kwocie 4 601 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 4 405 tys. zł).

W 2016 r. wartość zapasów ujętych w koszcie własnym sprzedaży wyniosła 422 430 tys. zł (2015 r.: 418 932 tys. zł).

22. Należności długoterminowe oraz należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

a. Należności długoterminowe

w tysiącach złotych

	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
Należności z tytułu leasingu	5 802	6 235
Należności z tytułu sprzedaży środków trwałych	2 517	3 206
Pozostałe należności	87	-
	8 406	9 441

b. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

w tysiącach złotych

	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	46 479	58 616
Pozostałe należności z tytułu dostaw i usług	80 451	66 075
Należności z tytułu podatków, ceł ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	37 757	39 037
Należności z tytułu rozliczenia KDT	3 352	-
Należności z tytułu dopłat gazowych	9 521	45 172
Należności z tytułu sprzedaży środków trwałych	743	718
Należna dotacja	-	6 766
Pozostałe należności	4 201	5 118
	182 504	221 502

Należności z tytułu dostaw i usług są przedstawione w kwotach netto pomniejszonych o odpisy aktualizujące w kwocie 4 165 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 3 022 tys. zł).

Poniższa tabela zawiera wiekowanie należności przeterminowanych oraz informacje o wysokości odpisów aktualizujących.

w tysiącach złotych

	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
Należności przeterminowane brutto		
do 1 m-ca	537	4 679
powyżej 1 m-ca do 3 m-cy	1 028	40
powyżej 3 m-cy do 6 m-cy	6	78
powyżej 6 m-cy do 1 roku	221	66
powyżej 1 roku	2 595	894
	4 387	5 757
Odpisy aktualizujące wartość należności przeterminowanych	(4 165)	(3 022)
Należności przeterminowane netto	222	2 735

23. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

w tysiącach złotych

	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	31 319	3 560
Cash-pool oraz lokaty bankowe	183 478	126 432
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	214 797	129 992
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	214 797	129 992

24. Odpisy aktualizujące wartość aktywów

w tysiącach złotych

	1 stycznia 2016 r.	Utworzenie odpisu	Odwrocenie/ wykorzystanie odpisu	31 grudnia 2016 r.
Wartości niematerialne	(12 948)	-	-	(12 948)
Rzeczowe aktywa trwałe	(9 530)	-	-	(9 530)
Nieruchomości inwestycyjne	(3 590)	-	-	(3 590)
Zapasy	(4 405)	(217)	21	(4 601)
Należności krótkoterminowe	(3 022)	(1 696)	553	(4 165)
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	(8 516)	(2 922)	-	(11 438)
Odpisy aktualizujące razem	(42 011)	(4 835)	574	(46 272)

<i>w tysiącach złotych</i>	1 stycznia 2015 r.	Utworzenie odpisu	Odwrocenie/ wykorzystanie odpisu	Reklasyfikacja	31 grudnia 2015 r.
Wartości niematerialne	(12 948)	-	-	-	(12 948)
Rzeczowe aktywa trwałe	(20 124)	(12 557)	14 635	8 516	(9 530)
Nieruchomości inwestycyjne	(3 590)	-	-	-	(3 590)
Zapasy	(4 398)	(12)	5	-	(4 405)
Należności krótkoterminowe	(8 790)	(623)	6 391	-	(3 022)
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	-	-	-	(8 516)	(8 516)
Odpisy aktualizujące razem	(49 850)	(13 192)	21 031	-	(42 011)

Na dzień 31 grudnia 2016 r. odpis na zapasy wynosił 4 601 tys. zł, w tym odpis na certyfikaty 3 842 tys. zł, natomiast odpis na pozostałe zapasy 759 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2015 r. odpowiednio: 3 842 tys. zł i 563 tys. zł).

W 2016 r. na podstawie wyceny rzeczoznawcy utworzony został odpis aktualizujący wartość aktywów przeznaczonych do sprzedaży (majątek EC Muchobór) w kwocie 2 922 tys. zł. Powyższe aktywa zostały już objęte odpisem w 2015 r. w wysokości 8 516 tys. zł.

25. Kapitał własny

a. Kapitał zakładowy

<i>w tysiącach akcji</i>	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
Ilość akcji na początek okresu	14 900	14 900
Ilość akcji na koniec okresu (w pełni opłacone)	14 900	14 900
Wartość nominalna 1 akcji (w zł)	5	5
<i>w tysiącach złotych</i>		
Wartość emisji serii A	54 500	54 500
Wartość emisji serii B	20 000	20 000
Hiperinflacja	178 003	178 003
	252 503	252 503

Od daty zarejestrowania kapitału akcyjnego w roku 1991 do grudnia 1996 r. Grupa funkcjonowała w warunkach hiperinflacji. MSR 29 *Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji* wymaga przekształcenia każdego składnika kapitału akcjonariuszy (z wyjątkiem niepodzielonych zysków i nadwyżki z przeszacowania) przez ogólną indeksację cen w okresie hiperinflacji. Takie retrospektywne zastosowanie MSR 29 skutkowało wzrostem kapitału akcyjnego o 178 003 tys. zł, kapitału z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej o kwotę 56 671 tys. zł oraz spadkiem niepodzielonego zysku w tym okresie na łączną kwotę 234 674 tys. zł.

Opisane powyżej zmiany zostały ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kapitale akcyjnym, kapitale z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej oraz w wyniku z lat ubiegłych.

Posiadacze akcji zwykłych są uprawnieni do otrzymywania uchwalonych dywidend oraz mają prawo do jednego głosu na akcję podczas Walnego Zgromadzenia Spółki Dominującej. Wszystkie akcje uprawniają w jednakowym stopniu do majątku Spółki Dominującej w przypadku podziału majątku.

b. Pozostałe kapitały rezerwowe

Pozostałe kapitały rezerwowe są tworzone z części lub całości zatwierdzonych zysków Spółki Dominującej. Walne Zgromadzenie może również wskazać konkretny cel, na który środki te mają być przeznaczone (np. inwestycje, restrukturyzacja).

Pozostałe kapitały rezerwowe powiększono ponadto o wartość akcji EDF przyznanych pracownikom w ramach programu ACT 2007 przez jednostkę dominującą Grupę EDF.

c. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej obejmuje kapitał zapasowy utworzony w dniu przekształcenia Jednostki Dominującej z przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną z części funduszu założycielskiego i funduszu przedsiębiorstwa po wydzieleniu kapitału akcyjnego, przeliczenie hiperinflacyjne oraz kapitał z dodatkowej emisji akcji na Giełdzie Papierów Wartościowych. Warunek określony w art. 396 KSH dotyczący tworzenia kapitału zapasowego na pokrycie straty w wysokości 8% zysku za dany rok obrotowy do osiągnięcia przez kapitał zapasowy poziomu co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego został spełniony.

d. Dywidendy proponowane przez Zarząd

KOGENERACJA S.A.

Zgodnie z Uchwałą nr 5/2016 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Zespołu Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A. z dnia 31 maja 2016 r., Spółka przeznaczyła z zysku netto za 2015 r. kwotę 93 125 tys. zł tj. 6,25 zł na akcję na wypłatę dywidendy oraz kwotę 48 610 tys. zł na zasilenie pozostałych kapitałów rezerwowych. KOGENERACJA S.A. dokonała wypłaty dywidendy w dniu 29 sierpnia 2016 r.

Zarząd Spółki Dominującej proponuje wypłatę dywidendy z zysku za 2016 r. w kwocie 98 042 tys. zł tj. 6,58 zł na akcję oraz przeznaczenie kwoty 51 114 tys. zł na zasilenie pozostałych kapitałów rezerwowych.

EC Zielona Góra S.A.

Zgodnie z uchwałą nr 3 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Elektrociepłowni „Zielona Góra” S.A. z dnia 2 czerwca 2016 r. Spółka przeznaczyła z wyniku finansowego za 2015 r. kwotę 82 559 tys. zł na wypłatę dywidendy (148,99 zł na akcję) oraz kwotę 1 tys. zł na zasilenie pozostałych kapitałów rezerwowych.

Spółka zależna EC Zielona Góra S.A. dokonała wypłaty dywidendy w dniu 2 sierpnia 2016 r.

Zarząd spółki zależnej EC Zielona Góra S.A. proponuje wypłatę dywidendy z wyniku finansowego za 2016 r. w kwocie 35 786 tys. zł, tj. 64,58 zł na akcję oraz przeznaczenie kwoty 52 003 tys. zł na zasilenie pozostałych kapitałów rezerwowych.

26. Zysk przypadający na jedną akcję

a. Podstawowy zysk przypadający na akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję dokonana została w oparciu o zysk netto akcjonariuszy Spółki Dominującej w kwocie 156 775 tys. zł (2015 r.: 125 395 tys. zł) oraz o średnią ważoną liczbę akcji na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego w liczbie 14 900 tys. szt. (31 grudnia 2015 r.: 14 900 tys. szt.). Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej.

b. Zysk akcjonariuszy Jednostki Dominującej

w tysiącach złotych

	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
Zysk akcjonariuszy Jednostki Dominującej	156 775	125 395

c. Średnia ważona liczba akcji zwykłych

w tysiącach akcji

	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
Średnia ważona liczba akcji zwykłych na koniec okresu	14 900	14 900

d. Zysk akcjonariuszy na akcję zwykłą

	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
Podstawowy zysk akcjonariuszy Jednostki Dominującej na 1 akcję (w złotych)	10,52	8,42

27. Zobowiązania z tyt. kredytów, pożyczek, instrumentów dłużnych oraz inne oprocentowane zobowiązania finansowe

w tysiącach złotych

	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
Długoterminowa część kredytów i pożyczek zabezpieczonych na majątku Grupy	49 500	74 250
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	478	320
Zobowiązania długoterminowe	49 978	74 570
Krótkoterminowa część kredytów i pożyczek zabezpieczonych na majątku Grupy	24 842	92 649
Zobowiązania z tytułu zawartego kontraktu na walutę obcą	3	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	114	159
Zobowiązania krótkoterminowe	24 959	92 808

a. Harmonogram spłat kredytów i pożyczek

Stan na dzień 31 grudnia 2016 r.

w tysiącach złotych

	RAZEM	do 1 roku	od 1-go roku do 3 lat	od 3 do 5 lat
Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych, dywidend, innych instrumentów	74 937	24 959	49 870	108
KOGENERACJA S.A.				
<i>Otrzymana pożyczka z WFOŚiGW</i>	74 342	24 842	49 500	-
<i>Zobowiązania z tytułu zawartego kontraktu na walutę obcą</i>	1	1	-	-
<i>Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego</i>	351	64	192	95
EC Zielona Góra S.A.				
<i>Zobowiązania z tytułu zawartego kontraktu na walutę obcą</i>	2	2	-	-
<i>Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego</i>	241	50	178	13

Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.

w tysiącach złotych

	RAZEM	do 1 roku	od 1-go roku do 3 lat	od 3 do 5 lat
Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych, dywidend, innych instrumentów	167 378	92 808	49 707	24 863
KOGENERACJA S.A.				
Otrzymana pożyczka z EDF Investissements Groupe SA	67 777	67 777	-	-
Otrzymana pożyczka z WFOŚiGW	99 122	24 872	49 500	24 750
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	299	134	155	10
EC Zielona Góra S.A.				
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	180	25	52	103

b. Terminy i warunki spłat kredytów i pożyczek

Stan na dzień 31 grudnia 2016 r.

w tysiącach złotych

	Waluta	Nominalna stopa (w %)	Rok spłaty	Wartość wg umowy	Wartość bilansowa
Kredyty bankowe					
KOGENERACJA S.A.- cash-pool	PLN	WIBOR 1M+0,53	2017	250 000	-
EC Zielona Góra S.A. - cash-pool	PLN	WIBOR 1M+0,53	2017	70 000	-
Otrzymane pożyczki					
KOGENERACJA S.A. - WFOŚiGW	PLN	3,00	2019	99 000	74 342
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego					
KOGENERACJA S.A.	PLN	4,20	2020	342	351
EC Zielona Góra S.A.	PLN	2,80	2019	322	241
Inne					
Zobowiązania z tytułu zawartego kontraktu na wymianę walut	EUR	-	2017	-	3
				419 664	74 937

Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.

w tysiącach złotych

	Waluta	Nominalna stopa (w %)	Rok spłaty	Wartość wg umowy	Wartość bilansowa
Kredyty bankowe					
KOGENERACJA S.A.- cash-pool	PLN	WIBOR 1M+0,53	2015	290 000	-
EC Zielona Góra S.A. - cash-pool	PLN	WIBOR 1M+0,53	2015	70 000	-
Otrzymane pożyczki					
KOGENERACJA S.A. - WFOŚiGW	PLN	3,00	2019	99 000	99 122
KOGENERACJA S.A. - EDF Investissements Groupe SA	PLN	WIBOR 3M+ 1,2	2016	122 192	67 777
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego					
KOGENERACJA S.A.	PLN	5,60	2019	399	299
EC Zielona Góra S.A.	PLN	2,80	2019	203	180
				581 794	167 378

c. Zabezpieczenia ustanowione na majątku Grupy

Zaciągnięte kredyty bankowe i pożyczki zabezpieczone są na majątku Grupy.

W dniu 1 sierpnia 2014 r. została zawarta umowa pożyczki na finansowanie zadania: *Zaprojektowanie, wybudowanie, uruchomienie i przekazanie do użytkowania instalacji odazotowania spalin w EDF Polska S.A. i Zespole Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A. w zakresie obiektu Elektrociepłownia Wrocław w kwocie 122 192 tys. zł.*

Zabezpieczeniem zwrotu pożyczki oraz jej terminowej spłaty były:

- a) przelew praw na rzecz EDF Investissements Groupe SA:
 - z polisy ubezpieczenia od wszystkich ryzyk budowy i montażu (CAR/EAR),
 - z umowy EPC zawartej dnia 23 października 2013 r. pomiędzy Zespołem Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A. reprezentowaną przez EDF Polska S.A. jako zamawiającym a Konsorcjum firm Fortum Power and Heat Oy i Instal Kraków S.A. (w tym gwarancji należytego wykonania umowy i innych gwarancji bankowych),
- b) umowa zastawu na prawach z polisy ubezpieczenia od wszystkich ryzyk związanych ze szkodami majątkowymi i przerwaniem działalności,
- c) hipoteka do wysokości 146 631 tys. zł na prawach użytkowania wieczystego nieruchomości położonych we Wrocławiu, dla których Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste WR1K/00097112/4 oraz WR1K/00044316/8,
- d) zastaw zwykły i rejestrowy na akcjach spółki Elektrociepłownia „Zielona Góra” SA należących do Spółki,
- e) oświadczenie o poddaniu się egzekucji w formie aktu notarialnego do wysokości 146 631 tys. zł.

W dniu 11 kwietnia 2016 r. KOGENERACJA S.A. spłaciła całość zobowiązania w kwocie 67 310 tys. zł z tytułu pożyczki, w związku z czym wszystkie zabezpieczenia związane z jej zwrotem zostały zdjęte.

W dniu 29 października 2013 r. KOGENERACJA S.A. podpisała z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umowę pożyczki na zaprojektowanie i wykonanie instalacji odsiarczania spalin metodą moką według technologii wapienno-gipsowej w Elektrociepłowni Wrocław. Zabezpieczeniem zwrotu pożyczki oraz prawidłowej jej obsługi jest weksel *in blanco* na sumę wekslową 118 800 tys. zł, przelew wierzytelności od EDF Polska S.A. z tytułu sprzedaży energii elektrycznej (należność na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosiła 35 619 tys. zł) oraz oświadczenie w formie aktu notarialnego o dobrowolnym poddaniu się egzekucji do kwoty 118 800 tys. zł.

Poniższa tabela zawiera informacje o wysokości i charakterze obciążeń ustanowionych na poszczególnych grupach aktywów.

Za okres kończący się 31 grudnia 2016 roku

<i>w tysiącach złotych</i>	Rzeczowe aktywa trwale	Inwestycje dlugoterminowe	Należności	Obciążenia razem
Obciążenia prawnorzeczowe				
- hipoteka	-	-	-	-
- zastaw rejestrowy	-	-	35 619	35 619
	-	-	35 619	35 619

Za okres kończący się 31 grudnia 2015 roku

w tysiącach złotych

	Rzeczowe aktywa trwałe	Inwestycje długoterminowe	Należności	Obciążenia razem
Obciążenia prawnorzeczowe				
- hipoteka	146 631	-	-	146 631
- zastaw rejestrowy	-	169 112	49 521	218 633
	146 631	169 112	49 521	365 264

28. Świadczenia pracownicze

a. Świadczenia pracownicze długoterminowe i krótkoterminowe

w tysiącach złotych

	Na dzień 31 grudnia 2016 r.			Na dzień 31 grudnia 2015 r.		
	długoterminowe	krótkoterminowe	RAZEM	długoterminowe	krótkoterminowe	RAZEM
Odprawy emerytalno rentowe	2 694	325	3 019	2 496	181	2 677
Zobowiązania określonych świadczeń	2 694	325	3 019	2 496	181	2 677
Program indywidualnych odejść	3 398	3 783	7 181	6 941	7 801	14 742
Nagrody roczne	-	4 091	4 091	-	4 361	4 361
Premie o cele	-	1 714	1 714	-	1 675	1 675
Urlopy	-	897	897	-	907	907
Zobowiązania z tyt. wynagrodzeń	1 787	5 745	7 532	1 787	4 500	6 287
ZUS	-	2 958	2 958	-	2 990	2 990
Wykup świadczeń pracowniczych	-	317	317	-	13 649	13 649
RAZEM	7 879	19 830	27 709	11 224	36 064	47 288

b. Świadczenia pracownicze według rodzajów

w tysiącach złotych

Zmiana stanu zobowiązań określonych świadczeń za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno - rentowe	Ekwiwalent energetyczny	RAZEM
Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu	-	2 677	-	2 677
Koszty odsetek	-	92	-	92
Koszty bieżącego zatrudnienia	-	120	-	120
Wyplacone świadczenia	-	(51)	-	(51)
Straty aktuarialne	-	181	-	181
Zobowiązania ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego	-	3 019	-	3 019
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	-	2 694	-	2 694
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	-	325	-	325

w tysiącach złotych

Zmiana stanu zobowiązań określonych świadczeń za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalno - rentowe	Ekwiwalent energetyczny	RAZEM
Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu	1 311	2 379	295	3 985
Koszty odsetek	-	88	-	88
Koszty bieżącego zatrudnienia	-	122	-	122
Zmniejszenie zobowiązań z tytułu wykupu świadczeń pracowniczych	-	109	-	109
Wyplacone świadczenia	(1 311)	(31)	(295)	(1 637)
Straty aktuarialne	-	10	-	10
Zobowiązania ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego	-	2 677	-	2 677
Wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	-	2 496	-	2 496
Wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	-	181	-	181

	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
<i>w tysiącach złotych</i>		
Koszty odsetek	92	88
Koszty bieżącego zatrudnienia	120	122
Koszty przeszłego zatrudnienia	-	109
Straty aktuarialne	91	10
	303	329
Straty aktuarialne ujęte w innych całkowitych dochodach	90	6
	393	335

Na podstawie przepisów prawa pracy, w tym w szczególności Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy oraz Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy, Spółki Grupy są zobowiązane do wypłaty określonych w tych aktach świadczeń. W związku z powyższym Grupa wycenia i ujawnia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zdyskontowane kwoty tych zobowiązań. Wysokość rezerw jest obliczana metodą aktuarialną i podlega corocznej aktualizacji.

Podstawowe założenia przyjęte do aktuarialnego wyliczenia rezerw na dzień 31 grudnia 2016 r.:

- dyskonto na poziomie 3,7% rocznie,
- prawdopodobieństwo pozostania pracownikiem Spółki wyliczono na podstawie historycznych danych dotyczących rotacji zatrudnienia oraz szacunków rotacji w branży,
- warunki uzyskania uprawnień określono na podstawie obowiązujących Spółkę przepisów prawa pracy.

W dniu 9 stycznia 2015 roku potwierdzono na piśmie porozumienie pomiędzy Zarządem KOGENERACJI S.A. a Organizacjami Związkowymi w sprawie likwidacji części świadczeń pracowniczych, w tym świadczeń objętych rezerwami aktuarialnymi. Porozumienie obejmowało wszystkich pracowników, którzy byli zatrudnieni w spółce na dzień 1 stycznia 2016 r. i dotyczyło m. in. likwidacji zniżki energetycznej i nagród jubileuszowych oraz zmiany wysokości odpraw emerytalnych i składek pracowniczego programu emerytalnego.

W grudniu 2015 r. w Spółce Dominującej wyplacona została pierwsza transza wynikająca z powyższego porozumienia w wysokości 9 001 tys. zł. Druga część w wysokości 8 849 tys. zł została wyplacona w styczniu 2016 r.

W dniu 19 września 2014 r. pomiędzy Zarządem spółki zależnej EC Zielona Góra S.A. a Organizacjami Związkowymi działającymi w spółce zostało zawarte *Porozumienie w sprawie likwidacji niżki energetycznej pracowników i osób uprawnionych*. Na mocy zawartego porozumienia zlikwidowane zostało prawo do ekwiwalentu z tytułu niżki energetycznej, a rekompensaty z tego tytułu zostały wypłacone w listopadzie 2014 r. i w styczniu 2015 r.

W dniu 22 grudnia 2014 r. pomiędzy Zarządem EC Zielona Góra S.A. a Organizacjami Związkowymi zostało podpisane porozumienie w sprawie wykupu świadczeń pracowniczych, w tym m.in. nagród jubileuszowych oraz zmiany wysokości odpraw emerytalnych i składek pracowniczego programu emerytalnego. W 2015 r. spółka zależna EC Zielona Góra S.A. wypłaciła pierwsze dwie transze wykupu świadczeń pracowniczych. Wypłata pozostałej kwoty (4 647 tys. zł) nastąpiła 25 marca 2016 r.

29. Przychody przyszłych okresów

w tysiącach złotych

	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
Dotacje	96 491	104 107
Koszty osierocone do rozliczenia w czasie	66 708	-
Pozostałe	77	89
	163 276	104 196

Przychody przyszłych okresów obejmują długoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów, tj. dotyczące okresów przekraczających najbliższe 12 miesięcy.

Koszty osierocone do rozliczenia w czasie

Na skutek zmiany prognoz dotyczących ścieżek cenowych dla lat 2017-2024, a tym samym uprawdopodobnieniem się scenariusza, w którym spółka zależna EC Zielona Góra nie będzie zobowiązana do zwrotu całości środków otrzymanych na pokrycie kosztów osieroconych, przyjęto założenie o dodatnim saldzie po zakończeniu Programu.

W związku z powyższym spółka zależna EC Zielona Góra S.A. ujęła na dzień 31 grudnia 2016 r. w *Przychodach przyszłych okresów* kwotę 66 708 tys. zł oraz w *Zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe* kwotę 18 419 tys. zł (nota 31) koszty osierocone do rozliczenia w czasie.

Szczegółowe informacje dotyczące rekompensat na pokrycie kosztów osieroconych przedstawiono w nocie 4.

W 2016 roku w pozycji *Przychodach przyszłych okresów* ujęto następujące dotacje:

KOGENERACJA S.A.

- W dniu 17 grudnia 2009 r. została podpisana przez Jednostkę Dominującą umowa dotacji z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z siedzibą w Warszawie w ramach działania 4.5 priorytetu *Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013*. Przedmiotem umowy jest dofinansowanie projektu „*Zmiana technologii spalania – przebudowa kotła węglowego OP130/K2 w EC Czechnica na kocioł biomasowy*” w wysokości 26,75 % kwoty wydatków kwalifikowalnych poniesionych w toku realizacji projektu, nie więcej niż 20 000 tys. zł. Spółka przedłożyła wniosek o płatność końcową 31 lipca 2011 r. W dniu 1 lutego 2011 r. Spółka otrzymała płatność pośrednią w wysokości 18 930 tys. zł, natomiast pozostała część dotacji 1 070 tys. zł została przekazana w czerwcu 2011 r.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość powyższej dotacji wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wyniosła 10 563 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 12 356 tys. zł), w tym część krótkoterminową w kwocie 1 753 tys. zł wykazano w pozycji *Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe* a część długoterminową w kwocie 8 810 tys. zł w pozycji *Przychody przyszłych okresów*.

- W dniu 11 czerwca 2012 r. została podpisana umowa o dofinansowanie projektu „Budowa źródła skojarzonego opartego na gazie w EC Zawidawie”. Projekt został rozliczony i zakończony 30 czerwca 2014 r. Na realizację projektu przyznane zostało dofinansowanie pochodzące z budżetu środków europejskich, stanowiące pomoc publiczną w kwocie 2 771 tys. zł i stanowiącej nie więcej niż 40% kwoty całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu. Całkowita wartość projektu wyniosła 8 945 tys. zł, a kwota wydatków kwalifikowanych związanych z realizacją projektu 6 927 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość powyższej dotacji wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wyniosła 2 473 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 2 606 tys. zł), w tym część krótkoterminową w kwocie 247 tys. zł wykazano w pozycji *Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe* a część długoterminową w kwocie 2 226 tys. zł w pozycji *Przychody przyszłych okresów*.

- W dniu 11 marca 2014 r. została podpisana umowa pomiędzy Zespołem Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A. a Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z siedzibą w Warszawie dotycząca dotacji dla Projektu „Wykonanie instalacji mokrego odsiarczania spalin w Elektrociepłowni Wrocław dla kotłów K1, K2, K3” dofinansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009-2014 w wysokości 11,82 % kwoty wydatków kwalifikowalnych poniesionych w toku realizacji projektu, nie więcej jednak niż 20 000 tys. zł. Obiekt został już zrealizowany lecz do dnia dzisiejszego nie została wydana decyzja na użytkowanie. W dniu 3 listopada 2014 r. wpłynęła pierwsza transza dotacji w kwocie 3 763 tys. zł, 15 maja 2015 r. wpłynęła druga transza w kwocie 10 589 tys. zł, a 2 września 2015 r. trzecia – w wysokości 3 706 tys. zł. Pozostała kwota, tj. 1 942 tys. zł zostanie przekazana po usunięciu usterek stwierdzonych w trakcie pomiarów gwarancyjnych oraz po rozliczeniu i sporządzeniu raportu końcowego inwestycji. Termin ostatecznego zatwierdzenia projektu planowany jest na kwiecień 2017 r.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość powyższej dotacji wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wyniosła 17 531 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 18 058 tys. zł), w tym część krótkoterminową w kwocie 969 tys. zł wykazano w pozycji *Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe* a część długoterminową w kwocie 16 562 tys. zł w pozycji *Przychody przyszłych okresów*.

- W dniu 27 maja 2013 r. została podpisana umowa na dofinansowanie projektu „Rozbudowa sieci ciepłowniczej w południowo-zachodniej Św. Katarzynie” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013. Całkowita wartość dotacji z budżetu środków europejskich wynosi 295 tys. zł co stanowi 40% wydatków kwalifikowanych. Całkowita wartość projektu wynosi 1 599 tys. zł, wkład własny 442 tys. zł, a udział środków własnych 1 304 tys. zł. Wkład własny odpowiada co najmniej 25% wydatków kwalifikowanych. Projekt został zakończony 9 maja 2014 r. oraz rozliczony.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość powyższej dotacji wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wyniosła 274 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 281 tys. zł), w tym część krótkoterminową w kwocie 7 tys. zł wykazano w pozycji *Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe* a część długoterminową w kwocie 267 tys. zł w pozycji *Przychody przyszłych okresów*.

- W dniu 5 lipca 2013 r. została podpisana umowa pomiędzy Zespołem Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A. a Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z siedzibą w Warszawie dotycząca dotacji dla Projektu „Instalacja odazotowania spalin w Elektrociepłowni Wrocław dla kotła nr 3” dofinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, w ramach działania 4.5 Priorytetu IV na lata 2007 – 2013. Zakończenie i przekazanie instalacji DeNO_x do eksploatacji nastąpiło 31.08.2015 r. Zgodnie z umową projekt otrzymał pełne dofinansowanie w kwocie 10 800 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość powyższej dotacji wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wyniosła 9 893 tys. zł, (31 grudnia 2015 r.: 10 502 tys. zł), w tym część krótkoterminową w kwocie 424 tys. zł wykazano w pozycji *Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe* a część długoterminową w kwocie 9 469 tys. zł w pozycji *Przychody przyszłych okresów*.

EC Zielona Góra S.A.

- Spółka zależna Elektrociepłownia Zielona Góra S.A. otrzymała dotacje rządowe z EKO Funduszu, związane z inwestycją budowy Bloku Gazowo Parowego w łącznej wysokości 40 000 tys. zł. Uruchomienie bloku miało miejsce w sierpniu 2004 r. Kwota dotacji, uznana jako przychody przyszłych okresów, jest odpisywana przez okres użytkowania obiektu.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość powyższej dotacji wyniosła 13 122 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 15 379 tys. zł), w tym część długoterminowa ujęta w *Przychodach przyszłych okresów*: 11 331 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 13 643 tys. zł) oraz część krótkoterminowa ujęta w *Zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe*: 1 791 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 1 736 tys. zł).

- W grudniu 2007 r. Elektrociepłownia Zielona Góra S.A. uzyskała pierwszą z dwóch transzy dotacji z NFOŚiGW dotyczącą współfinansowania budowy magistrali ciepłowniczej, zamykającej pierścień wokół śródmieścia Zielonej Góry. Wartość pierwszej transzy wyniosła 3 450 tys. zł, wypłata drugiej transzy w wysokości 1 042 tys. zł nastąpiła w lipcu 2008 r.

Wartość powyższej dotacji na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła 2 954 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 3 103 tys. zł), w tym część długoterminowa ujęta w *Przychodach przyszłych okresów*: 2 805 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 2 956 tys. zł) oraz część krótkoterminowa ujęta w *Zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe*: 149 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 147 tys. zł).

- W 2011 r. w ramach projektu: „*Modernizacja i przebudowa systemu ciepłowniczego w mieście Zielona Góra*” przyznana została dotacja z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, która ujęta została w przychodach przyszłych okresów w wartości 8 992 tys. zł. W kolejnym roku w wyniku niezakwalifikowania części poniesionych wydatków, wartość dotacji została obniżona o 2 442 tys. zł do wartości 6 550 tys. zł. W 2014 r. EC Zielona Góra S.A. otrzymała w formie pieniężnej dotację w wysokości 14 445 tys. zł w ramach wydatków poniesionych w latach 2012-2013. W 2015 r. wpłynęła dotacja w wysokości 8 473 tys. zł w ramach wydatków poniesionych w latach 2014-2015, z czego kwota 7 268 tys. zł rozliczna będzie po utworzeniu środka trwałego. W 2016 roku Spółka otrzymała w formie pieniężnej dotację w kwocie 6 750 tys. zł. w ramach wydatków poniesionych w roku 2015. Kwota dotacji, uznana jako przychody przyszłych okresów, jest odpisywana przez okres użytkowania dotowanej części majątku ciepłego.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. w *Przychodach przyszłych okresów* ujęto kwotę 33 005 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 34 511 tys. zł) i w *Zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe* ujęto 1 036 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 634 tys. zł).

- Spółka zależna EC Zielona Góra S.A. otrzymała w listopadzie 2011 r. dotację na budowę olejowo-gazowych kotłów wodnych w wysokości 1 296 tys. zł rozpoznając ją w przychodach przyszłych okresów. W 2012 roku spółka zależna otrzymała kolejną transzę dotacji w wysokości 14 007 tys. zł. W 2013 r. wartość otrzymanej dotacji podlegała korekcie, i jej wartość zmniejszyła się o 693 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujęto krótkoterminową część dotacji w kwocie 465 tys. zł w pozycji *Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe* (31 grudnia 2015 r.: 468 tys. zł) a część długoterminową w kwocie 12 016 tys. zł w pozycji *Przychody przyszłych okresów* (31 grudnia 2015 r.: 12 478 tys. zł).

30. Rezerwy

<i>w tysiącach złotych</i>	Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO ₂	Rezerwy podatkowe	Rezerwa na rekultywację	Rezerwa na likwidację środków trwałych	Inne rezerwy	RAZEM
Wartość na dzień 1 stycznia 2015 r.	8 317	292	14 024	-	-	22 633
Zwiększenia	22 903	-	515	3 800	-	27 218
Wykorzystanie	(8 317)	-	-	-	-	(8 317)
Rozwiązanie	-	(292)	-	-	-	(292)
Wartość na dzień 31 grudnia 2015 r.	22 903	-	14 539	3 800	-	41 242
Wartość na dzień 1 stycznia 2016 r.	22 903	-	14 539	3 800	-	41 242
Zwiększenia	47 996	-	-	-	220	48 216
Wykorzystanie	(22 903)	-	-	-	-	(22 903)
Rozwiązanie	-	-	(2 508)	(2 350)	-	(4 858)
Wartość na dzień 31 grudnia 2016 r.	47 996	-	12 031	1 450	220	61 697

a. Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO₂

Zgodnie z obowiązującymi przepisami spółki Grupy Kapitałowej zobowiązane są do pokrycia emisji CO₂ związanej z prowadzoną działalnością uprawnieniami do emisji.

Od 2013 r. Spółka Dominująca tworzy rezerwę na niedobór uprawnień do emisji CO₂ z powodu między innymi:

- zmniejszających się z każdym rokiem limitów darmowych uprawnień CO₂ przyznawanych jednostkom wytwórczym,
- zastąpienia w EC Wrocław produkcji z biomasy produkcją z węgla, co spowodowało wyższe emisje CO₂,
- zmniejszenia produkcji energii zielonej w EC Czechnica i zastąpienie produkcją energii z węgla.

Zgodnie z obowiązującą polityką rachunkowości w 2016 r. w Spółce Dominującej i w spółce zależnej EC Zielona Góra S.A. wykorzystano rezerwę w wysokości 22 903 tys. zł (w 2015 r.: 8 317 tys. zł) oraz utworzono rezerwę w wysokości 47 996 tys. zł (w 2015 r.: 22 903 tys. zł).

Wartość rezerwy na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosiła 47 996 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 22 903 tys. zł), w tym rezerwa w spółce Dominującej: 31 604 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 14 158 tys. zł), a w spółce zależnej EC Zielona Góra S.A.: 16 392 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 8 745 tys. zł).

b. Rezerwy podatkowe

Rezerwa na ryzyko podatkowe jest tworzona w związku z potencjalnym ryzykiem powstania zobowiązań lub zaległości podatkowych. W 2015 r. rozwiązano rezerwę na ryzyko podatkowe w kwocie 292 tys. zł.

c. Rezerwy na rekultywację składowisk odpadów

Zgodnie z art. 137 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (*Dz. U. z 2013 r. poz. 21 ze zm.*) KOGENERACJA S.A. jako zarządzający składowiskiem odpadów w Siechnicach i Kamieniu tworzy fundusz rekultywacyjny na realizację obowiązków związanych z jego zamknięciem, rekultywacją, nadzorem i monitoringiem. Rezerwa na rekultywację składowisk odpadów szacowana jest do wysokości wystarczającej do pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 1 ustawy, z wyłączeniem kosztów budowy i wynosi na dzień 31 grudnia 2016 r. 12 031 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 14 539 tys. zł). W 2016 r. rozwiązano rezerwę w kwocie 2 508 tys. zł.

d. Rezerwy na likwidację środków trwałych

W związku z wyłączeniem z eksploatacji i planowaną rozbiórką komina żelbetowego w 2015 r. utworzono rezerwę w wysokości 3 800 tys. zł. W 2016 r. rozwiązano rezerwę w kwocie 2 350 tys. zł.

e. Inne rezerwy

W 2016 r. spółka zależna EC Zielona Góra S.A. utworzyła rezerwę w wysokości 220 tys. zł na franszyzę związaną z rozliczeniem naprawy dokonanej przez firmę Ethos.

31. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

<i>w tysiącach złotych</i>	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	26 619	44 280
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych	35 219	29 124
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	57 543	46 241
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	46 930	49 885
Pozostałe zobowiązania	3 748	5 786
Koszty osierocone do rozliczenia w czasie	18 419	-
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe przychodów	7 450	7 246
	195 928	182 562

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych obejmują zobowiązania wynikające z:

- zakupu paliwa produkcyjnego od spółki EDF Paliwa Sp. z o.o. na kwotę 17 027 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 16 036 tys. zł),
- zobowiązania z tytułu usług świadczonych przez EDF Ekoserwis Sp. z o.o. na kwotę 4 410 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 3 926 tys. zł)
- zobowiązania wobec spółki EDF Polska z tytułu: zakupu zakontraktowanej energii elektrycznej na kwotę 508 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 18 365 tys. zł z tytułu zakupu zakontraktowanej energii elektrycznej i uprawnień do emisji CO₂) oraz zawartych umów SLA i innych zobowiązań w wysokości 6 340 tys. zł (31 grudnia 2015 r.: 8 070 tys. zł).

32. Pozostałe zobowiązania długoterminowe

<i>w tysiącach złotych</i>	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
Zobowiązania z tytułu rekompensat KDT	228 914	273 857
Pozostałe zobowiązania	1 579	4 175
	230 493	278 032

Pozostałe zobowiązania długoterminowe obejmują zobowiązanie wobec PGNiG S.A. przejęte przez Spółkę Dominującą od spółki Z.C. „Term-Hydral” Sp. z o.o. po połączeniu obu spółek w kwocie 1 579 tys. zł. Zobowiązanie objęte jest porozumieniem w sprawie ratalnej spłaty zadłużenia.

Szczegółowe informacje dotyczące zobowiązań z tytułu rekompensat KDT przedstawiono w nocie 4.

33. Informacja dodatkowa do sprawozdania z przepływów pieniężnych

a. Uzgodnienie zmiany stanu należności

<i>w tysiącach złotych</i>	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
Zmiana stanu należności wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej:	40 033	(4 265)
Należności długoterminowe	1 035	(3 298)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	38 998	(967)
Odpisy aktualizujące na karę umowną	-	6 040
Zmiana stanu należności inwestycyjnych	(664)	3 924
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	39 369	5 699

b. Uzgodnienie zmiany stanu zobowiązań

w tysiącach złotych

	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
Zmiana stanu zobowiązań wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej:	45 362	67 863
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (długoterminowe oraz krótkoterminowe)	(34 173)	16 558
Przychody przyszłych okresów	59 080	32 696
Rezerwy (długoterminowe oraz krótkoterminowe)	20 455	18 609
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	2 955	27 690
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu należnych dotacji oraz ujawnionego prawa wieczystego użytkowania gruntów	(6 750)	(33 568)
Utworzenie rezerwy na rozbiórkę komina w korespondencji z rzeczowymi aktywami trwałymi	-	(3 800)
Zmiana stanu zobowiązań w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	41 567	58 185

c. Uzgodnienie wydatków inwestycyjnych

w tysiącach złotych

	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
Wydatki inwestycyjne:	(160 338)	(265 721)
Nakłady inwestycyjne (tabele ruchu)	(157 873)	(262 963)
Zaliczki na nabycie aktywów	(2 465)	(2 758)
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	(2 955)	(27 690)
Utworzenie rezerwy na rozbiórkę komina w korespondencji z rzeczowymi aktywami trwałymi	-	3 800
Odsetki od kredytu inwestycyjnego aktywowane na rzeczowych aktywach trwałych	(469)	-
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(163 762)	(289 611)

d. Uzgodnienie pozycji *Inne korekty*

w tysiącach złotych

	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
Wycena kontraktów na zabezpieczenie kursu waluty obcej	(59)	(99)
Leasing finansowy	118	30
Uprawnienia do emisji CO ₂ nabyte w celu umorzenia	11 944	(2 600)
Odsetki memoriałowe	(30)	531
Inne całkowite dochody	(73)	(5)
Inne korekty wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	11 900	(2 143)

34. Instrumenty finansowe

a. Klasyfikacja instrumentów finansowych

w tysiącach złotych

	Na dzień 31 grudnia 2016 r.		
	długoterminowe	krótkoterminowe	RAZEM
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	12	12
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	214 797	214 797
Pożyczki i należności	8 406	144 747	153 153
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	4	-	4
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(478)	(117)	(595)
Zobowiązania finansowe wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	(279 993)	(164 873)	(444 866)
	(272 061)	194 566	(77 495)

w tysiącach złotych

	Na dzień 31 grudnia 2015 r.		
	długoterminowe	krótkoterminowe	RAZEM
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	12	12
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	129 992	129 992
Pożyczki i należności	9 441	182 465	191 906
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	4	-	4
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(320)	(159)	(479)
Zobowiązania finansowe wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	(352 282)	(229 942)	(582 224)
	(343 157)	82 368	(260 789)

b. Efektywne stopy procentowe i analizy kategorii wiekowych

W poniższych tabelach przedstawiona została efektywna stopa procentowa dotycząca aktywów i zobowiązań, od których naliczane jest oprocentowanie, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

Na dzień 31 grudnia 2016 r.							
<i>w tysiącach złotych</i>	Efektywna stopa	Razem	do 6 miesięcy	6 -12 miesięcy	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1,37%	214 797	214 797	-	-	-	-
Należności z tytułu leasingu	5,00%	6 490	555	133	786	1 837	3 179
Otrzymane pożyczki	3,00%	(74 342)	(12 467)	(12 375)	(49 500)	-	-
Zobowiązania z tytułu zawartego kontraktu na walutę obcą	0,00%	(3)	(3)	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu rekompensat KDT	3,70%	(228 914)	-	-	-	-	(228 914)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	9,13%	(592)	(57)	(57)	(370)	(108)	-
		(82 564)	202 825	(12 299)	(49 084)	1 729	(225 735)

Na dzień 31 grudnia 2015 r.							
<i>w tysiącach złotych</i>	Efektywna stopa	Razem	do 6 miesięcy	6 -12 miesięcy	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1,80%	129 992	129 992	-	-	-	-
Należności z tytułu leasingu	5,00%	6 881	525	121	841	1 508	3 886
Zabezpieczone kredyty bankowe	2,92%	(67 777)	(67 777)	-	-	-	-
Otrzymane pożyczki	3,00%	(99 122)	(12 497)	(12 375)	(49 500)	(24 750)	-
Zobowiązania z tytułu rekompensat KDT	4,42%	(273 857)	-	-	-	-	(273 857)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	9,13%	(479)	(44)	(115)	(208)	(112)	-
		(304 362)	50 199	(12 369)	(48 867)	(23 354)	(269 971)

c. Wartości bilansowe i wartości godziwe

Poniższa tabela zawiera zestawienie wartości godziwych (szacunki Zarządu) z wartościami bilansowymi wraz z hierarchią instrumentu finansowego. Tabela nie zawiera informacji o wartości godziwej aktywów i zobowiązań niewycenianych do wartości godziwej w przypadku, gdy ich wartość bilansowa jest zbliżona do wartości godziwej.

KOGENERACJA S.A. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2016 r.	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2016	Hierarchia instrumentu finansowego	Wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2015 r.	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2015 r.	Hierarchia instrumentu finansowego
Aktywa	367 965	16		321 914	16	
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej						
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	4	4	3	4	4	3
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	12	12	2	12	12	2
Aktywa finansowe niewyceniane w wartości godziwej						
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	146 662			185 025		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	214 797			129 992		
Należności z tytułu leasingu	6 490			6 881		
Zobowiązania	(445 461)	(74 345)		(582 703)	(166 899)	
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej						
Zobowiązania z tytułu zawartego kontraktu na walutę obcą	(3)	(3)	2	-	-	2
Zobowiązania finansowe niewyceniane w wartości godziwej						
Kredyty bankowe	-	-	2	(67 777)	(67 777)	2
Otrzymane pożyczki	(74 342)	(74 342)	2	(99 122)	(99 122)	2
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(370 524)			(415 325)		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(592)			(479)		

d. Wycena w wartości godziwej – techniki wyceny

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych notowanych na aktywnych rynkach ustalana jest na podstawie notowań rynkowych (tzw. Poziom 1). W pozostałych przypadkach, wartość godziwa jest ustalana na podstawie innych danych dających się zaobserwować bezpośrednio lub pośrednio (tzw. Poziom 2), lub danych nieobserwowalnych (tzw. Poziom 3).

Poniższa tabela przedstawia techniki wyceny użyte do pomiaru wartości godziwych należących do poziomu 2 i poziomu 3 hierarchii wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz 31 grudnia 2015 r.

Instrumenty wyceniane w wartości godziwej	
Rodzaj	Technika wyceny
Dłużne papiery wartościowe przedsiębiorstw/aktywa finansowe przeznaczone do obrotu/kontrakty typu forward oraz swap procentowy	Metoda porównań rynkowych: Wartości godziwe oparte są na notowaniach brokerskich. Obrót podobnymi kontraktami odbywa się na aktywnym rynku a notowania odzwierciedlają rzeczywiste transakcje dla zbliżonych instrumentów finansowych.
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Do aktywów dostępnych do sprzedaży zaliczono udziały i akcje jednostek innych niż zależne i stowarzyszone, które są prezentowane w wartości godziwej. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości obciążają koszty finansowe. Spółka monitoruje stan finansowy podmiotów, w których posiada akcje, a w razie zaistnienia przesłanek utraty wartości zleca zewnętrznym ekspertom wykonanie wyceny.

Instrumenty niewyceniane w wartości godziwej	
Rodzaj	Technika wyceny
Należności/zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Wartość godziwą szacuje się jako wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowaną rynkową stopą procentową dla podobnego rodzaju umów leasingowych. Oszacowana wartość godziwa uwzględnia zmianę stóp procentowych.
Oprocentowane kredyty, pożyczki i wyemitowane dłużne papiery wartościowe	Wartość godziwa kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych jest szacowana na podstawie zdyskontowanych oczekiwanych przyszłych przepływów kapitałowych i odsetkowych.

35. Zarządzanie ryzykiem finansowym oraz wybranymi ryzykami operacyjnymi

a. Informacje ogólne

Działalność Grupy Kapitałowej podlega następującym kategoriom ryzyka związanego z instrumentami finansowymi:

- Ryzyko kredytowe,
- Ryzyko utraty płynności finansowej,
- Ryzyko rynkowe,
- Ryzyko w zarządzaniu kapitałami.

Niniejsza nota zawiera informacje o ekspozycji Grupy na każdy rodzaj ryzyka wskazanego powyżej a także opisuje cele, politykę oraz procedury związane z zarządzaniem ryzykiem oraz kapitałami. Ujawnienia danych liczbowych zostały zawarte w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Polityka zarządzania ryzykiem Grupy jest zestandaryzowana z wytycznymi jednostki dominującej najwyższego szczebla (Grupy EDF). Odpowiedzialność za wyznaczenie oraz wypełnianie polityki zarządzania ryzykiem ponosi Zarząd Spółki Dominującej.

W 2011 roku Spółka Dominująca i jednostka zależna EC Zielona Góra S.A. zawarły niezależne umowy z EDF Polska S.A. o świadczenie usług w zakresie audytu i kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem. Na podstawie umów Dział Audytu Wewnętrznego EDF Polska S.A. koordynuje proces zarządzania ryzykiem w spółkach. W aktualizacji Map i Kart ryzyk biorą udział właściciele ryzyk odpowiedzialni za identyfikację, analizę i ocenę ryzyk poszczególnych obszarów działalności spółek Grupy EDF w Polsce oraz Dział Audytu Wewnętrznego, który wspiera właścicieli ryzyk a także odpowiada za regularne monitorowanie działań ograniczających ryzyka. Dział Audytu Wewnętrznego składa raporty ze swoich prac Zarządom Spółek.

b. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia przez Grupę strat finansowych na skutek niewypełnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań.

Ryzyko kredytowe jest głównie związane z należnościami Grupy od klientów oraz inwestycjami finansowymi.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe.

w tysiącach złotych

	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	214 797	129 992
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przeznaczone do obrotu	12	11
Pożyczki i należności	153 152	191 907
	367 961	321 910

Inwestycje

Grupa dokonuje inwestycji finansowych:

- krótkoterminowych obejmujących głównie lokaty bankowe- overnight, bezpieczne fundusze inwestycyjne o minimalnym ryzyku kredytowym oraz zakup bonów dłużnych spółki zależnej,
- długoterminowych - akcje i udziały w podmiotach zewnętrznych. Spółka Dominująca prowadzi w tym zakresie stały nadzór właścicielski, którego celem jest przyrost wartości inwestycji i minimalizacja związanego z nimi ryzyka. W razie spadku wartości inwestycji dokonuje się odpowiednich odpisów aktualizujących.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

W Grupie Kapitałowej KOGENERACJA S.A. ryzyko kredytowe w odniesieniu do należności różni się dla poszczególnych grup klientów:

- energii elektrycznej oraz ciepła do dużych odbiorców zajmujących się dystrybucją i obrotem energią nie jest obciążony znaczącym ryzykiem kredytowym,
- ciepła do odbiorców indywidualnych charakteryzuje się większą ilością należności przeterminowanych. Ryzyko związane z tym segmentem nie stanowi jednak znaczącego zagrożenia dla finansów Grupy,
- pozostałej działalności również nie jest obciążony znaczącym dla Grupy ryzykiem kredytowym.

Grupa monitoruje na bieżąco wysokość przeterminowanych należności, w uzasadnionych przypadkach występuje z roszczeniami prawnymi i dokonuje odpisów aktualizujących.

Pożyczki

W ramach Grupy udzielane są pożyczki jedynie dla podmiotów powiązanych, nad którymi spółki sprawują pełną kontrolę, dlatego też ich spłata nie jest obciążona ryzykiem.

Środki pieniężne

Grupa posiada środki pieniężne głównie na rachunkach bankowych o minimalnym ryzyku.

Poręczenia

Grupa ogranicza udzielanie poręczeń do podmiotów powiązanych oraz najważniejszych dla działalności Grupy kontrahentów, z którymi współpracuje na płaszczyźnie handlowej.

c. Ryzyko utraty płynności finansowej

Ryzyko utraty płynności finansowej jest to ryzyko wystąpienia braku możliwości spłaty przez Grupę jej zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności.

Polityka zarządzania ryzykiem utraty płynności finansowej polega na zapewnieniu środków finansowych niezbędnych do wywiązywania się Grupy ze zobowiązań finansowych i inwestycyjnych przy wykorzystaniu najbardziej atrakcyjnych źródeł finansowania. W 2016 r. Spółka Dominująca i spółka zależna EC Zielona Góra S.A. Spółka korzystały z finansowania wewnętrznego w zakresie wprowadzonego w dniu 25 czerwca 2012 roku systemu wspólnego zarządzania płynnością finansową cash-pool w ramach Grupy EDF w Polsce, którego agentem jest EDF Polska S.A., a usługę świadczy ING Bank Śląski S.A. W ramach tego systemu KOGENERACJA S.A. i EC Zielona Góra S.A. w okresie występowania niedoboru gotówki korzystają ze środków udostępnionych przez pozostałych uczestników systemu cash-pool. W przypadku występowania nadwyżki finansowej środki są udostępniane pozostałym uczestnikom. Ze względu na sezonowe zapotrzebowanie na środki finansowe w branży ciepłowniczej, niedobory w systemie cash-pool uzupełniane są okresowo przez głównego akcjonariusza – Grupę EDF.

Zarządzanie płynnością Grupy koncentruje się na szczegółowej analizie, planowaniu i podjęciu odpowiednich działań w trzech obszarach:

- CAPEX – obszar obejmujący inwestycje w aktywa trwałe,
- kapitał pracujący,
- zadłużenie finansowe netto.

W październiku 2013 roku, Spółka Dominująca zawarła umowę pożyczki z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z przeznaczeniem na finansowanie instalacji odsiarczania spalin metodą mokrą (DeSO_x).

W sierpniu 2014 roku, Spółka Dominująca zawarła umowę pożyczki z EDF Investissements Groupe SA, spółką z grupy EDF, z przeznaczeniem na finansowanie instalacji odazotowania spalin (DeNO_x), która w całości została spłacona w kwietniu 2016 r.

Stale zarządzanie ryzykiem w wymienionych obszarach oraz pozycja rynkowa i finansowa Grupy pozwala na stwierdzenie, że ryzyko utraty płynności utrzymuje się na poziomie minimalnym. Spadek płynności bieżącej jest spowodowany przede wszystkim znacznymi nakładami inwestycyjnymi związanymi z dostosowaniem urządzeń do wymogów środowiskowych.

Poniższe tabele przedstawiają maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko utraty płynności.

Na dzień 31 grudnia 2016 r.

w tysiącach złotych

	Zakontraktowana wartość cash flow	do 6 m-cy	6-12 mcy	1 - 3 lat	3-5 lat	powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe z wyłączeniem instrumentów pochodnych						
Otrzymane pożyczki- <i>WFOŚiGW</i>	(74 342)	(12 467)	(12 375)	(49 500)	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i pozostałe	(370 524)	(139 552)	(480)	(1 579)	-	(228 913)
w tym: zobowiązania z tytułu rekompensat <i>KDT</i>	(228 914)	-	-	-	-	(228 914)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(592)	(57)	(57)	(370)	(108)	-
Zobowiązania finansowe - instrumenty pochodne						
Zobowiązania z tytułu zawartego kontraktu na walutę obcą	(3)	(3)	-	-	-	-
	(445 461)	(152 079)	(12 912)	(51 449)	(108)	(228 913)

Na dzień 31 grudnia 2015 r.

w tysiącach złotych	Zakontraktowana wartość cash flow	do 6 mcj	6-12 mcj	1 - 3 lat	3-5 lat	powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe z wyłączeniem instrumentów pochodnych						
Otrzymane pożyczki-EDF IG	(67 777)	(67 777)	-	-	-	-
Otrzymane pożyczki-WFOŚiGW	(99 122)	(12 497)	(12 375)	(49 500)	(24 750)	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i pozostałe	(415 325)	(136 873)	(420)	(4 175)	-	(273 857)
w tym: zobowiązania z tytułu rekompensat KDT	(273 857)	-	-	-	-	(273 857)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(479)	(44)	(115)	(208)	(112)	-
	(582 703)	(217 191)	(12 910)	(53 883)	(24 862)	(273 857)

d. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest związane z zajściem zmian w zakresie kursów walut zagranicznych, stóp procentowych, ceny kapitału, które wpływają na wyniki Grupy lub wartość posiadanych aktywów. Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest utrzymanie ekspozycji na to ryzyko w akceptowalnych ramach, przy jednoczesnej optymalizacji zwrotu z ryzyka.

Ryzyko stóp procentowych

Poniższa tabela przedstawia profil podatności (maksymalną ekspozycję) Grupy na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację zobowiązań finansowych w podziale według zmiennych i stałych stóp procentowych.

w tysiącach złotych	Wartość bieżąca Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Wartość bieżąca Na dzień 31 grudnia 2015 r.
Instrumenty o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	153 169	191 922
Zobowiązania finansowe	(444 869)	(514 447)
	(291 700)	(322 525)
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	214 797	129 992
Zobowiązania finansowe	(592)	(68 256)
	214 205	61 736

Grupa nie posiada instrumentów finansowych o stałej stopie wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, a także nie wyznaczyła instrumentów pochodnych (swapy na stopy procentowe) jako instrumentów zabezpieczających wartość godziwą. W związku z tym zmiana stopy procentowej na koniec okresu nie wpłynie na sprawozdanie z całkowitych dochodów.

Grupa nie posiada także instrumentów o stałej stopie procentowej odnoszonych bezpośrednio na kapitały, dlatego zmiana stopy procentowej nie wpłynie na wysokość kapitałów własnych.

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zmianę rynkowych stóp procentowych. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ jaki ma zwiększenie i zmniejszenie stopy procentowej o 100 bp na wynik finansowy i na kapitały własne. Analiza została przeprowadzona przy założeniu że wszystkie inne zmienne jak np. kursy wymiany walut pozostają niezmiennione. Analizę przeprowadzono dla roku bieżącego oraz dla okresu porównywalnego roku poprzedniego.

w tysiącach złotych	Sprawozdanie z całkowitych dochodów		Kapitał własny *	
	zwiększenia 100bp	zmniejszenia 100bp	zwiększenia 100bp	zmniejszenia 100bp
1 stycznia - 31 grudnia 2016	2 142	(2 142)	-	-
1 stycznia - 31 grudnia 2015	617	(617)	-	-

* kapitał własny nie obejmuje zysku/straty netto

Ryzyko walutowe

Spółki Grupy nie są narażone na istotne ryzyko walutowe.

Pozostałe ryzyka rynkowe niezwiązane z instrumentami finansowymi:

Ceny i dostawy węgla

Węgiel kamienny jest podstawowym paliwem produkcyjnym Spółki. Polityka w zakresie zaopatrzenia w to paliwo polega na wspólnych zakupach węgla dla spółek Grupy EDF w Polsce poprzez wyspecjalizowany podmiot EDF Paliwa Sp. z o.o.

Polityka wspólnych zakupów oraz prowadzone na bieżąco analizy i prognozy cenowe pozwalają na uzyskanie atrakcyjnych cen zakupu węgla i znaczące ograniczenie ryzyka poniesienia strat na skutek niekorzystnych ruchów cen.

W związku z obowiązującymi od 1 stycznia 2016 roku nowymi normami emisyjnymi SO₂ i NO_x wybudowano w EC Wrocław instalację DeSO_x i DeNO_x, i zmieniono rodzaj spalane go węgla z niskozasiarczonego na węgiel standardowy. EC Czechnica nadal będzie spalać węgiel niskozasiarczony w ramach derogacyjnych limitów CO₂.

Dostawy węgla dla EC Wrocław realizowane są drogą wodną, która w sezonie zimowym (grudzień – marzec) może być zamknięta ze względu na niskie temperatury powodujące zamarznięcie wody w Odrze.

Ze względu na występujące okresowo na wiosnę:

- wydłużone okresy niskich temperatur (zamarznięta Odra),
- wysokie stany wód (opady, topnienie śniegów),
- prace remontowe na jazach na rzece Odrze,

mogą występować opóźnienia we wznowieniu dostaw (lub zmniejszenie ich intensywności), co z kolei mogłoby potencjalnie spowodować pewne problemy z dotrzymaniem wymaganych zapasów strategicznych paliw (spełnienie wymogów prawa, jak i zapewnienie niezawodności dostaw energii dla klientów). W celu zmniejszenia ryzyka wynikającego z uwarunkowań transportu wodnego Spółka podejmuje działania w kierunku umożliwienia i maksymalnego wykorzystania dostaw drogą kolejową.

Niestabilność polskiego prawodawstwa w zakresie energii z Odnawialnych Źródeł Energii może powodować okresowe wstrzymywanie lub wznowianie produkcji energii uzyskanej ze spalania biomasy. Ilość spalanej biomasy ma bezpośredni wpływ na ilość spalane go węgla, co może powodować potrzebę zakupu, bądź rezygnacji z zakupu pewnej ilości tego paliwa. Zmienność zapotrzebowania na węgiel może skutkować zmiennością cen zakupu tego paliwa.

Ceny i dostawy biomasy

Polityka w zakresie zaopatrzenia spółek Grupy EDF w Polsce w biomasę polega na zakupach tego surowca poprzez wyspecjalizowany podmiot EDF Paliwa Sp. z o.o.

Rozwój energetycznego wykorzystania biomasy związany jest ze zobowiązaniami Polski w zakresie udziału energii odnawialnej w zużyciu energii finalnej. Niestabilność polskiego prawodawstwa w zakresie mechanizmów wsparcia produkcji energii z Odnawialnych Źródeł może doprowadzać do okresowych zmian koniunkturalnych na rynku „zielonej” energii, a tym samym na rynku biomasy. Brak stabilizacji może skutkować dużą zmiennością cen i dostępności tego paliwa dla sektora energetycznego.

Źródła pozyskiwania biomasy są zdywersyfikowane. Szczególnie poszukiwaną na rynku biomasą jest biomasa „agro” z uwagi na konieczność rosnących z roku na rok obowiązków w zakresie zwiększenia jej udziału w strumieniu spalanej biomasy. Ryzyko dostaw biomasy „agro” związane jest z możliwością wystąpienia nieurodzajów ograniczających podaż tego paliwa. Występująca aktualnie ograniczona podaż szczególnie poszukiwanej biomasy „agro” w postaci wierzby energetycznej może powodować okresowe niedobory tego rodzaju biomasy lub wzrosty jej cen w zakupie. Nałożenie obowiązków przedstawiania świadectw pochodzenia biomasy leśnej w znacznym stopniu ograniczyło podaż tego rodzaju biomasy na rynku, co może skutkować okresowymi niedoborami tego rodzaju paliwa lub wzrostami cen.

Ceny gazu

Umowa na dostawy gazu do bloku gazowo-parowego, podstawowego źródła produkcji energii elektrycznej i ciepła w EC Zielona Góra S.A., została zawarta na okres 20 lat do roku 2024. Cena gazu ze złóż krajowych, zgodnie z umową z PGNiG, ulega corocznej indeksacji na podstawie formuły opartej o kształtowanie się dwóch wskaźników:

- wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu ogółem,
- wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę.

Cena ta jest raz w roku aktualizowana, poczynając od dnia 1 stycznia w oparciu o dane z Biuletynu Statystycznego GUS. W prognozach wzrostu cen gazu na kolejne lata EC Zielona Góra S.A. posługuje się prognozowanymi wskaźnikami wzrostu inflacji, które można uznać za bardzo wiarygodny element prognozy. W świetle powyższych uregulowań ryzyko dotyczące cen gazu nie wydaje się być wysokie.

Ceny produktów

Główne obszary występowania ryzyka cenowego dla produktów Spółki są ściśle powiązane ze zmianami na konkurencyjnym rynku hurtowym energii elektrycznej oraz regulacjami prawnymi tj. mechanizmami wsparcia dla energii wyprodukowanej ze źródeł odnawialnych i energii z wysokosprawnej kogeneracji. Ceny ciepła w dalszym ciągu są objęte regulacją prowadzoną przez Urząd Regulacji Energetyki. Na szczególną uwagę zasługują następujące kwestie:

- Rynek cen energii elektrycznej w obrocie hurtowym jest rynkiem konkurencyjnym, na którym działa wielu producentów energii elektrycznej. W 2016 roku odnotowaliśmy stabilizację cen energii elektrycznej na rynku hurtowym na poziomie nieznacznie wyższym w porównaniu do 2015 roku.
- Wprowadzono istotne zmiany w przepisach regulujących mechanizmy wsparcia dla energii wyprodukowanej w Odnawialnych Źródłach Energii (OZE). Uchwalona ustawa o OZE wprowadza nowe mechanizmy wsparcia dla producentów w oparciu o mechanizm aukcyjny. W 2016 roku Urząd Regulacji Energetyki (URE) nie ogłosił aukcji dedykowanej producentom OZE wykorzystującym instalacje spalania lub współspalania biomasy, takie aukcje są planowane przez URE do przeprowadzenia w roku 2017. W 2016 r. odnotowano spadek cen za zielone certyfikaty będące w obrocie rynkowym.
- Mechanizm wsparcia dla wysokosprawnej kogeneracji tzw. czerwone i żółte certyfikaty obowiązują do 2018 roku. W 2016 r. nie wypracowano nowej formuły wsparcia dla technologii wysokosprawnej kogeneracji.

Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości cen podstawowych produktów. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ na wynik finansowy, jaki ma zwiększenie i zmniejszenie ceny o 100 bp. Analizę przeprowadzono dla roku bieżącego oraz dla roku poprzedniego.

Parametr	Sprawozdanie z całkowitych dochodów		Kapitał własny *	
	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.		Na dzień 31 grudnia 2016 r.	
	zwiększenia 100bp	zmniejszenia 100bp	zwiększenia 100bp	zmniejszenia 100bp
Cena energii elektrycznej	3 895	(3 895)	-	-
Cena certyfikatu zielonego	96	(96)	-	-
Cena certyfikatu żółtego	624	(624)	-	-
Cena ciepła	4 630	(4 630)	-	-
Cena węgla w zużyciu	(1 913)	1 913	-	-
Cena biomasy w zużyciu	(228)	228	-	-
Cena gazu w zużyciu	(1 863)	1 863	-	-

Parametr	Sprawozdanie z całkowitych dochodów		Kapitał własny *	
	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.		Na dzień 31 grudnia 2015 r.	
	zwiększenia 100bp	zmniejszenia 100bp	zwiększenia 100bp	zmniejszenia 100bp
Cena energii elektrycznej czarnej	3 755	(3 755)	-	-
Cena certyfikatu zielonego	214	(214)	-	-
Cena certyfikatu żółtego	642	(642)	-	-
Cena jednoczłonowa ciepła	4 102	(4 102)	-	-
Cena węgla w zużyciu	(1 875)	1 875	-	-
Cena biomasy w zużyciu	(267)	267	-	-
Cena gazu w zużyciu	(1 809)	1 809	-	-

* kapitał własny nie obejmuje zysku/straty netto

Przydział praw do emisji CO₂

Regulacje prawne nakładają obowiązek posiadania i odpowiedniego umarzenia praw do emisji CO₂.

Dyrektywa 2009/29/WE zmieniająca dyrektywę z roku 2003 o europejskim systemie handlu emisjami wprowadziła rozwiązania obowiązujące w handlu emisjami CO₂ od roku 2013. Spółka Dominująca na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki dotyczącego alokacji CO₂ otrzymała przydział darmowych uprawnień do emisji CO₂, który będzie wyemitowany w związku z produkcją ciepła na potrzeby gospodarki mieszkaniowej oraz produkcji energii elektrycznej. Spółka Dominująca częściowo zrealizowała jeden z istotnych warunków skorzystania z darmowych uprawnień do emisji CO₂ dla energii elektrycznej jakim jest realizacja modernizacji i inwestycji związanych z ograniczaniem emisji o wartości równej co najmniej wartości przydzielanych darmowych uprawnień. Pozostała potrzebną ilość uprawnień do emisji CO₂ niezbędnych do umorzenia za rok 2016 r. Spółka Dominująca kupiła na rynku.

Zakupy uprawnień do emisji CO₂ będą także kontynuowane w latach następnych III okresu rozliczeniowego.

Zmiany cen uprawnień do emisji CO₂

Spółka Dominująca i jednostka zależna EC Zielona Góra S.A. Spółka narażone są na ryzyko zmian cen w związku z transakcjami wymiany uprawnień do emisji CO₂ (EUA/CER) oraz terminowymi transakcjami zakupu uprawnień do emisji CO₂.

Spadek przychodów ze sprzedaży ciepła

Podstawowymi przyczynami występowania ryzyka spadku przychodów ze sprzedaży ciepła są:

- obniżanie przez odbiorców zamówionej mocy cieplnej (na skutek termomodernizacji budynków, zastosowania energooszczędnych technologii i rozbudowy automatyki sieci ciepłowniczych),
- utrzymania konkurencyjności cen ciepła sieciowego w stosunku do innych nośników energii a zwłaszcza do cen gazu ziemnego,
- niekorzystne warunki pogodowe (gdy średnie miesięczne temperatury w okresie jesienno – zimowym są wyższe niż średnie wieloletnie, co ma wpływ na zmniejszenie sprzedaży ciepła na potrzeby ogrzewania budynków).

Polityka Spółki Dominującej w tym zakresie koncentruje się na podejmowaniu działań służących pozyskiwaniu nowych i utrzymaniu dotychczasowych odbiorców oraz przygotowaniu i realizacji strategii obrony rynku ciepła.

Kontrakt Długoterminowy w EC Zielona Góra S.A.

Spółka zależna EC Zielona Góra S.A. jest narażona na ryzyko związane z ostatecznym rozliczeniem rekompensat na pokrycie kosztów osieroconych w związku z Ustawą z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Ustawa o KDT).

Zgodnie z Ustawą o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej w przypadku określonych warunków rynkowych, EC Zielona Góra S.A. w programie kosztów osieroconych może otrzymać maksymalną kwotę kosztów osieroconych przewidzianą przez ustawodawcę w załączniku 2 Ustawy w wysokości 464 297 tys. zł, a w przypadku środków na pokrycie kosztów zużycia odebranego i nieodebranego gazu ziemnego może otrzymać maksymalnie 313 477 tys. zł.

Do roku 2015 szacunki Zarządu EC Zielona Góra S.A. wskazywały na to, że kwota otrzymanych zaliczek na pokrycie kosztów osieroconych będzie podlegała w całości zwrotowi w przyszłych okresach. W związku ze zmianą prognoz odnośnie ścieżek cenowych dla lat 2017- 2024, a tym samym uprawdopodobnieniem się scenariusza, w którym spółka nie będzie zobowiązana do zwrotu całości środków otrzymanych w trakcie trwania Programu, założeniem przyjętym w roku 2016 jest dodatnie saldo po zakończeniu Programu. W związku z powyższym, część środków z Programu Kosztów Osieroconych w dalszym ciągu będzie podlegać zwrotowi - dla tych środków sposób ujęcia księgowego nie ulega zmianie i będą one rozpoznawane przy zastosowaniu metodologii wartości ekonomicznej przepływów finansowych (dyskonta). Na dzień 31 grudnia 2016 r. w sprawozdaniu finansowym ujęto zobowiązania w wartości zdyskontowanej w kwocie 228 913 tys. zł. Stopa dyskontowa została ustalona na poziomie 3,7%.

Pozostałe informacje dotyczące kontraktów długoterminowych zaprezentowano w części *Noty objaśniające*, punkt 4.

e. Zarządzanie kapitałami

Podstawowym założeniem polityki Grupy w zakresie zarządzania kapitałami jest utrzymanie silnej bazy kapitałowej, która będzie podstawą zaufania ze strony inwestorów, kredytodawców oraz rynku i która zapewni przyszły rozwój Grupy. Ryzyko w zakresie zarządzania kapitałami polega na nieuzyskaniu powyższych celów. Grupa monitoruje zmiany w akcjonariacie, wskaźniki rentowności kapitału oraz poziom dywidend wypłacanych akcjonariuszom.

Celem Grupy jest osiągnięcie wskaźnika rentowności kapitału na poziomie satysfakcjonującym akcjonariuszy.

Zgodnie z art. 347 Kodeksu Spółek Handlowych akcjonariusze mają prawo do udziału w zysku wykazanym w sprawozdaniu finansowym, zbadanym przez biegłego rewidenta, który został przeznaczony przez Walne Zgromadzenie do wypłaty akcjonariuszom. Zysk rozdziela się w stosunku do liczby akcji. Spółka Dominująca w swoim statucie nie przewiduje innego niż wskazany w Kodeksie spółek handlowych sposobu podziału zysku. Zgodnie z jego zapisami Walne Zgromadzenie może przeznaczyć część zysku na:

- pozostałe kapitały i fundusze lub inne cele, określone uchwałą Walnego Zgromadzenia,
- dywidendę.

Zgodnie z art. 348 KSH kwota przeznaczona do podziału między akcjonariuszy (dywidenda) nie może przekraczać zysku za ostatni rok obrotowy, powiększonego o niepodzielone zyski z lat ubiegłych oraz o kwoty przeniesione z utworzonych z zysku kapitałów zapasowego i rezerwowych, które mogą być przeznaczone na wypłatę dywidendy. Kwotę tę należy pomniejszyć o niepokryte straty, akcje własne oraz o kwoty, które zgodnie z ustawą lub statutem powinny być przeznaczone z zysku za ostatni rok obrotowy na kapitały zapasowy lub rezerwowe.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Jednostki Dominującej (będącej spółką publiczną) ustala dzień, na który ustala się listę akcjonariuszy uprawnionych do dywidendy za dany rok obrotowy (dzień dywidendy) oraz termin wypłaty dywidendy. Dzień dywidendy może być wyznaczony na dzień powzięcia uchwały albo w okresie kolejnych trzech miesięcy, licząc od tego dnia.

Jednostka Dominująca jest zobowiązana na podstawie art. 396 KSH do tworzenia kapitału zapasowego na pokrycie straty, do którego przelewa co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Do kapitału zapasowego należy przelewać nadwyżki, osiągnięte przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, a pozostałe - po pokryciu kosztów emisji akcji. Do kapitału zapasowego wpływają również dopłaty, które uiszczają akcjonariusze w zamian za przyznanie szczególnych uprawnień ich dotychczasowym akcjom, o ile te dopłaty nie będą użyte na wyrównanie nadzwyczajnych odpisów lub strat.

Ponadto statut Spółki przewiduje tworzenie innych kapitałów na pokrycie szczególnych strat lub wydatków (kapitały rezerwowe). O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Przedstawiona w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentacja kapitałów własnych jest oparta o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej i dlatego odbiega od klasyfikacji przewidzianej w Kodeksie Spółek Handlowych.

36. Leasing operacyjny

a. Umowy leasingu operacyjnego, w których Grupa jest leasingobiorcą

Płatności z tytułu umów leasingu operacyjnego kształtują się w sposób przedstawiony poniżej.

w tysiącach złotych

	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
do roku	1 998	1 943
od roku do 5 lat	14 187	7 115
powyżej 5 lat	38 010	57 401
	54 195	66 459

Grupa zakwalifikowała do umów leasingu operacyjnego użytkowanie wieczyste gruntów.

W 1991 roku KOGENERACJA S.A. na mocy Ustawy o Komercjalizacji i Prywatyzacji Przedsiębiorstw nabyła prawo użytkowania wieczystego gruntów na okres 99 lat. Za korzystanie z tego prawa ponoszone są opłaty. Zwiększenie opłat z tytułu prawa użytkowania wieczystego gruntów w roku 2016 wynika z otrzymanych decyzji administracyjnych ustalających nowe opłaty roczne z tytułu prawa użytkowania wieczystego gruntów. Zmniejszenie szacunkowych opłat w kolejnych latach jest przede wszystkim efektem uaktualnienia stopy dyskonta z 2,7% do poziomu 3,7%.

b. Umowy leasingu operacyjnego, w których Grupa jest leasingodawcą

Płatności z tytułu umów leasingu operacyjnego kształtują się w sposób przedstawiony poniżej.

<i>w tysiącach złotych</i>	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
do roku	2 660	3 417
od roku do 5 lat	3 297	4 618
powyżej 5 lat	2 320	2 736
	8 277	10 771

Grupa wynajmuje powierzchnie biurowe oraz niektóre inne aktywa dostawcom usług prawnych, informatycznych, technicznych. Okres trwania zawartych umów z reguły nie jest dłuższy niż 5 lat, a w większości przypadków jest to czas nieokreślony. W takich sytuacjach Spółka do obliczeń szacunkowych przyszłych płatności przyjęła okres wypowiedzenia 6 miesięcy. Przyczyną zmiany wartości leasingu operacyjnego są kończące się terminy podpisanych umów lub aneksów do umów oraz przyjęty do obliczeń 6-cio miesięczny okres wypowiedzenia, dotyczący tychże umów.

37. Leasing finansowy

a. Umowy leasingu finansowego, w których Grupa jest leasingobiorcą

Szacunkowe zdyskontowane płatności z tytułu umów leasingu finansowego kształtują się w sposób przedstawiony poniżej.

<i>w tysiącach złotych</i>	Na dzień 31 grudnia 2016 r.		
	Wartość przyszłych płatności leasingowych	Odsetki	Wartość bieżąca płatności leasingowych
do roku	140	(26)	114
od roku do 5 lat	500	(22)	478
	640	(48)	592

<i>w tysiącach złotych</i>	Na dzień 31 grudnia 2015 r.		
	Wartość przyszłych płatności leasingowych	Odsetki	Wartość bieżąca płatności leasingowych
do roku	192	(33)	159
od roku do 5 lat	358	(38)	320
	550	(71)	479

b. Umowy leasingu finansowego, w których Grupa jest leasingodawcą

Szacunkowe zdyskontowane płatności z tytułu umów leasingu finansowego kształtują się w sposób przedstawiony poniżej.

w tysiącach złotych

	Na dzień 31 grudnia 2016 r.		
	Wartość przyszłych płatności leasingowych	Dyskonto	Wartość bieżąca płatności leasingowych
do roku	851	(163)	688
od roku do 5 lat	3 170	(547)	2 623
powyżej 5 lat	4 011	(832)	3 179
	8 032	(1 542)	6 490

w tysiącach złotych

	Na dzień 31 grudnia 2015 r.		
	Wartość przyszłych płatności leasingowych	Dyskonto	Wartość bieżąca płatności leasingowych
do roku	822	(176)	646
od roku do 5 lat	2 898	(549)	2 349
powyżej 5 lat	4 715	(829)	3 886
	8 435	(1 554)	6 881

W celu pozyskania nowych odbiorców ciepła sieciowego Spółka Dominująca prowadzi działalność polegającą na finansowaniu, współfinansowaniu i budowie węzłów cieplnych, które następnie są wdzierżawiane kontrahentom. Umowy dzierżawy zawierane są zwykle na okres 6 lub 12 lat.

Po zakończeniu umowy odbiorca ma prawo do przedłużenia jej na następny okres bądź wyboru opcji wykupu na korzystnych warunkach. Na dzierżawców nałożono ponadto obowiązek bieżącej konserwacji i napraw węzłów cieplnych (przeniesienie ryzyka). Z tego względu umowy zostały rozpoznane w sprawozdaniu finansowym zgodnie z MSR 17 jako leasing finansowy. Umowy nie przewidują płatności warunkowych.

Dzierżawa węzłów jest bezpośrednio skorelowana z zawartymi umowami na sprzedaż ciepła i mocy. Dlatego też przy księgowym rozliczaniu umów leasingu finansowego zastosowano konstrukcję dostaw wieloelementowych (*multiple deliverables*) polegającą na zaliczeniu do przychodów leasingowych poza ratami dzierżawnymi także odpowiedniej części opłaty za moc cieplną.

Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka Dominująca miała zawartych 125 umów leasingu finansowego, z czego 8 umów zawarto w 2016 roku. Stronami tych umów są głównie spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe oraz deweloperzy. W 2016 roku po zakończeniu okresu dzierżawy sprzedano 6 węzłów na kwotę 57 tys. zł.

38. Roszczenia i zobowiązania warunkowe

a. Porozumienia transakcyjne na zakup brakujących uprawnień do emisji CO₂

Od listopada 2014 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. KOGENERACJA S.A. zawarła porozumienia transakcyjne na zakup brakujących uprawnień do emisji CO₂ z datą realizacji na rok 2017 w ilości 1 218 tys. ton za kwotę 39 044 tys. zł oraz z datą realizacji na rok 2018 w ilości 1 174 tys. ton za kwotę 32 542 tys. zł.

KOGENERACJA S.A. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

Do dnia 31 grudnia 2016 r. spółka zależna EC Zielona Góra S.A. zawarła porozumienia transakcyjne na zakup uprawnień do emisji CO₂ z datą realizacji na rok 2017 w ilości 515 tys. ton za kwotę 17 320 tys. zł, z datą realizacji na rok 2018 w ilości 436 tys. ton za kwotę 11 972 tys. zł.

Powyższe transakcje są kwalifikowane jako standardowe transakcje zakupu i sprzedaży na potrzeby własne ujmowane w księgach (i tym samym w sprawozdaniu finansowym) w momencie realizacji dostaw.

b. Zobowiązania warunkowe

<i>w tysiącach złotych</i>	Stan na 1 stycznia 2016 r.	zwiększenia / (zmniejszenia)	Stan na 31 grudnia 2016 r.	Termin wygaśnięcia gwarancji/poreczenia
Poręczenia z tyt. umowy cash-pool	185 500	(81 000)	104 500	31-08-2019
	185 500	(81 000)	104 500	

<i>w tysiącach złotych</i>	Stan na 1 stycznia 2015 r.	zwiększenia / (zmniejszenia)	Stan na 31 grudnia 2015 r.	Termin wygaśnięcia gwarancji/poreczenia
Poręczenia z tyt. umowy cash-pool	185 500	-	185 500	31-08-2016
	185 500	-	185 500	

W dniu 25 czerwca 2012 r. zostały zawarte umowy w ramach systemu cash-pool, których przedmiotem jest świadczenie przez ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach na rzecz KOGENERACJI S.A. i EC Zielona Góra S.A. oraz innych spółek Grupy EDF w Polsce, nieobjętych niniejszym sprawozdaniem finansowym, usługi kompleksowego zarządzania wspólną płynnością finansową.

Zabezpieczeniem umów w ramach systemu cash-pool jest system wzajemnych poręczeń pomiędzy spółkami Grupy EDF w Polsce (w tym KOGENERACJI S.A. i EC Zielona Góra S.A.). Ogólna wartość poręczeń udzielonych przez Spółkę Dominującą wynosi 143 000 tys. zł. Wartość poręczeń udzielonych przez spółkę zależną EC Zielona Góra S.A. wynosi 42 500 tys. zł.

W dniu 7 stycznia 2016 r. zostały zawarte aneksy do umowy w ramach systemu cash-pool (*Raport bieżący nr 1/2016*) zmieniające m. in. limity zadłużenia oraz wysokość poręczeń. Od dnia 7 stycznia 2016 r. wartość poręczeń udzielonych przez Spółkę Dominującą wynosi 77 000 tys. zł, a przez spółkę zależną EC Zielona Góra S.A. 27 500 tys. zł.

39. Przyszłe zobowiązania z tytułu zawartych umów inwestycyjnych

Na dzień 31 grudnia 2016 r. KOGENERACJA S.A. i spółka zależna EC Zielona Góra S.A. nie miały zawartych istotnych umów inwestycyjnych dotyczących przyszłych zobowiązań.

40. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

a. Podmioty powiązane

Grupa jest powiązana z jednostką zależną (patrz *Informacje ogólne*, pkt 3), pozostałymi jednostkami powiązаныmi należącymi do Grupy EDF a także z kadrą kierowniczą obejmującą Zarząd oraz członków Rady Nadzorczej.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Prezes Zarządu Spółki Dominującej KOGENERACJA S.A. Wojciech Heydel pełnił jednocześnie funkcję Członka Rady Nadzorczej w spółce zależnej EC Zielona Góra S.A.

b. Transakcje z kadrą kierowniczą

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Całkowite wynagrodzenie zostało przedstawione w nocie *Koszty świadczeń pracowniczych* (patrz nota 9) natomiast łączne wynagrodzenie (płaca całkowita wraz z dodatkowymi świadczeniami) osiągnięte przez osoby zarządzające Spółką Dominującą i nadzorujące kształtowało się zgodnie z poniższą tabelą.

<i>w tysiącach złotych</i>	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
Zarząd - wynagrodzenie w okresie pełnienia funkcji	2 622	2 613
Zarząd - wynagrodzenie potencjalnie należne	2 383	2 368
Rada Nadzorcza	72	64
	5 077	5 045

Szczegółowe informacje dotyczące wynagrodzenia Członków Zarządu i Rady Nadzorczej przedstawiono w *Sprawozdaniu Zarządu z działalności* w nocie numer 11 *System wynagradzania*.

Inne informacje

W 2016 i 2015 r. nie udzielano pożyczek w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych członkom Zarządu i Rady Nadzorczej.

c. Transakcje z pozostałymi podmiotami powiązаныmi

Transakcje z podmiotami powiązаныmi dotyczą przede wszystkim:

- usług dostawy węgla energetycznego i biomasy (EDF Paliwa Sp. z o.o., spółka należąca do Grupy EDF),
- sprzedaży energii elektrycznej i handlu prawami majątkowymi, usług wsparcia funkcji nietechnicznych, usług konsultingowych oraz usługi kompleksowego zarządzania wspólną płynnością finansową tzw. cash-pool, usługi ubezpieczeniowe (spółki Grupy EDF: EDF Polska S.A., EDF S.A., EDF Assurances),
- obsługi składowisk węgla, obsługi urządzeń odpopielania, nawęglania, zagospodarowania odpadów produkcyjnych, zarządzanie składowiskiem odpadów (EDF Ekoserwis, spółka należąca do Grupy EDF),
- pożyczki inwestycyjnej na finansowanie zadania: zaprojektowanie, wybudowanie, uruchomienie i przekazanie do użytkowania instalacji odazotowania spalin (EDF Investissements Groupe SA).

Wszystkie transakcje z jednostkami powiązаныmi, według oceny Zarządu Jednostki Dominującej, są przeprowadzane na warunkach rynkowych.

a) wzajemne należności

w tysiącach złotych

	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
EDF Paliwa Sp. z o.o.	-	3
EDF Polska S.A.	46 428	58 572
EDF Ekoserwis Sp. z o.o.	2 704	3 010
EDF Investissements Groupe SA	74	81
	49 206	61 666
Należności z tytułu dostaw i usług	46 479	58 616
Pozostałe należności	2 727	3 050
	49 206	61 666

b) wzajemne zobowiązania

w tysiącach złotych

	Na dzień 31 grudnia 2016 r.	Na dzień 31 grudnia 2015 r.
EDF Paliwa Sp. z o.o.	17 027	16 036
EDF Polska S.A.	6 848	26 435
EDF Ekoserwis Sp. z o.o.	4 410	3 926
EDF S.A.	-	19
EDF Assurances	-	83
EDF Investissements Groupe SA	-	67 777
	28 285	114 276
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	26 619	44 280
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	1 641	2 099
Pozostałe zobowiązania	25	120
Zobowiązania z tyt. pożyczki - EDF Investissements Groupe SA	-	67 777
	28 285	114 276

c) przychody osiągnięte we wzajemnych transakcjach (łącznie z przychodami finansowymi)

<i>w tysiącach złotych</i>	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
EDF Paliwa Sp. z o.o.	7	30
EDF Polska S.A.	364 457	366 546
EDF Ekoserwis Sp. z o.o.	586	786
	365 050	367 362

d) koszty poniesione we wzajemnych transakcjach (łącznie z kosztami finansowymi)

<i>w tysiącach złotych</i>	Za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	Za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.
EDF Paliwa Sp. z o.o.	180 541	186 590
EDF Polska S.A.	59 058	74 984
EDF Ekoserwis Sp. z o.o.	20 093	19 505
EDF S.A.	-	19
EDF Assurances	4 032	3 813
EDF Investissements Groupe SA	811	2 269
	264 535	287 180

41. Szacunki księgowe i założenia

a. Odpisy z tytułu utraty wartości

Spółka Dominująca dokonuje szacunku wartości udziałów i akcji w jednostkach powiązanych, udziałów w spółkach niepowiązanych, wartości firmy oraz aktywów trwałych. Szczegółowe informacje o dokonanych odpisach aktualizujących znajdują się w nocie 24.

b. Założenia dotyczące odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych

Grupa dokonuje oszacowań aktuarialnych zobowiązań (rezerw) na odprawy emerytalne. Założenia dotyczące tych zobowiązań zostały przedstawione w nocie nr 28.

c. Amortyzacja

Omówiono w Informacji dodatkowej, w rozdziale II *Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości* w punkcie 5e oraz w rozdziale III *Noty objaśniające*, punkt 13c.

d. Rezerwy

Omówiono w rozdziale III. *Noty objaśniające* punkt 30.

e. Rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT

Omówiono w rozdziale III *Noty objaśniające* punkt 4.

42. Zdarzenia po końcu okresu sprawozdawczego

Po dniu 31 grudnia 2016 r. miały miejsce zdarzenia opisane poniżej.

W dniu 18 stycznia 2017 r. Zarząd poinformował o rozwiązaniu umowy na wyłączność negocjacji sprzedaży aktywów kogeneracyjnych Grupy EDF w Polsce, w tym Emitenta, pomiędzy EDF a IFM Investors, o których była mowa w raporcie bieżącym 19/2016 z dnia 26 października 2016 r. (*Raport bieżący 1/2017*).

W dniu 27 stycznia 2017 r. Zarząd poinformował o podpisaniu porozumienia między EDF International oraz PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., ENEA S.A., Energa S.A. oraz PGNiG Termika S.A., dotyczące prowadzenia negocjacji w sprawie zakupu przez te podmioty aktywów EDFI w Polsce, w tym akcji KOGENERACJI S.A. (*Raport bieżący 3/2017*).

W dniu 14 lutego 2017 r. Związki Zawodowe działające w Zespole Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A. zawarły z Zarządem Spółki porozumienie kończące spór zbiorowy dotyczący ustalenia wysokości wzrostu wynagrodzeń zasadniczych w roku 2016 w KOGENERACJI S.A. (*Raport bieżący 4/2017*).

W dniu 6 marca 2017 r. Zarząd Spółki Dominującej przedstawił deklarację dotyczącą podziału wyniku za rok 2016 z przeznaczeniem części wyniku na wypłatę dywidendy w wysokości 98 042 tys. zł i zasilenie pozostałych kapitałów rezerwowych w kwocie 51 114 tys. zł (*Raport bieżący 5/2017*).

Wrocław, 6 marca 2017 r.

.....
Wojciech Heydel
Prezes Zarządu

.....
Marek Salmonowicz
Członek Zarządu

.....
Maciej Tomaszewski
Członek Zarządu

.....
Krzysztof Wrzesiński
Członek Zarządu